

1971. MÁJUS 13. PROLETÁRIJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDASZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XIII. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM.

ÁRA: 60 FILLÉR

1971. MÁJUS 13.

Szeptemberben — számítástechnika!

Az elmúlt években öt felsőoktatási intézmény — köztük van egyetemünk is — saját kezdeményezésére egy-egy karon vagy szakon bevezette a számítástechnika oktatását. Az igen kevés hallgatót érintő képzés is többnyire a komputer elv-működési, tervezési, tehát műszaki-technikai, matematikai-programozási ismereteire szorított, alig-alig említve alkalmazásának lehetőségeit az adott szakmában. Hiányzott a központi, koordináló elképzelés és támogatás, így az egyes egyetemeken vezetői „vegyes” érzésekkel fogadták a számítástechnikai képzés gondolatát, s a megvalósításhoz is igen különböző elképzelésekkel fogtak hozzá. Az oktatás elemi feltételei hiányoztak. Összesen nyolc gép állt az egyetemeken rendelkezésére, s ezek is többnyire elavult típusiak. (Az viszont már egyértelműen a hibás szemléletmód számlájára írható, hogy a szükséges gépidőnek is mindössze 20%-át (!) fordították közvetlenül oktatási célokra.)

A Gazdasági Bizottság októberben határozatot hozott a számítógéppark fel-futtatására és a szükséges mértékű számítástechnikai specialista képzésére. A határozatnak köszönhető, hogy az egyetemekre sorra érkeznek a kért számítógépek, a IV. ötéves tervben a számítástechnikai kép-

zésre szánt 600 millió forintot jóváhagyták és múlt év decemberében a Művelődésügyi Minisztérium kiadta a számítástechnika egységes oktatásfejlesztési koncepciójára vonatkozó irányelveit.

A minisztérium irányelvei sok

vita végére tettek pontot, amikor leszögezték: „a specialista a gép, a számítástechnika oldaláról, a szakember a szakma, a feladat oldaláról kezeli a problémát, de jól értik egymást, amit a számítástechnikai specialista általános szakmai, illetve a szakember általános számítástechnikai képzettsége tesz lehetővé”.

Egyetemünkön már az első programját „futtatja” a Cellatron 8205. Az Egyetemi Tanács többszöri megtárgyalása után kialakította a számítástechnikai oktatás „menetrendjét” és tisztázta az ezzel kapcsolatos problémákat. A számítástechnika értelmezése, „mibenléte” nem okozott vitát az oktatók között.

A számítástechnikai képzés célját egyértelműen abban jelölték meg, hogy a közgazdasági feladatok megoldásához egy újabb igen hasznos és sokoldalú eszközt adjanak a hallgatók kezébe.

Fogas kérdésként vetődött fel azonban, hogyan lehetne a modern képzésnek ezt az új elemét úgy beépíteni a tanulmányok periódusába, hogy ezzel a fő cél: a kommunista szakemberképzés ne szenvedjen csorbát. Így a politikai-ideológiai megalapozást adó tárgyak, a hallgatók szabad idejének csökkentése nélkül igyekeztek a tantervet módosítani.

Részben a négyéves tanulmányi idő fél-egyéves emelésével, részben az első évfolyam szeptemberben indított egyhónapos koncentrációja segítségével biztosítják a számítástechnikai alapképzéshez szükséges többletórászmódot. Terv szerint a szeptemberi koncentrált, illetve az 1-3. félév alatt részesülnek a hallgatók az alapképzésben.

Oktatóink egy része — a számítástechnikai képzés bevezetésével teljes mértékben egyetértve — a viták során fenntartással fogadta a szeptemberi koncentráció beépítését a tantervbe. Aggodalmukat fejezték ki amiatt, hogy az egyetemünkre érkező hallgatók éppen a kritikus első napokban nem kapják meg majd a szükséges pedagógiai, világnézeti nevelést.

E reális veszély elhárítására a koncentrációval egyidejűleg folyik majd a politikai gazdaságtan oktatása, illetve a Bevezetés a közgazdaságtani ismeretekbe című tárgy előadásai.

(A középiskolákban szeptemberben, meginduló számítástechnikai-oktatás néhány éven belül amúgy is jórészt mentesíti egyetemünket az alapképzés terhével.)

A számítástechnikai alapképzés szükségessé teszi néhány tantárgy óraszámának módosítását. Így a koncentrált időszakban csökkenni fog a matematika, a testnevelés, a Bevezetés a közgazdasági ismeretekbe,

a félév során változatlan marad a politikai gazdaságtan, a gazdaságföldrajz, honvédelmi ismeretek és növekszik a filozófia, illetve az ötféléves oktatás alatt az orosz nyelv órá-száma.

A képzés részben önálló tárgyak keretében valósul meg, amelyek már figyelembe veszik a közgazdaságtan igényeit. Az önálló tananyag „hatásfokát” majd csak akkor mérhetik le a hallgatók, ha megkezdik ismereteik begyakorlását a matematika, statisztika, könyvvitel, ágazati gazdaságtan stb. speciális anyagaiban.

Kulcsfontosságú kérdés tehát, milyen mértékben épülnek be az egyes hagyományos tananyagokba a számítógép alkalmazásának feltárt lehetőségei, s mennyire válnak a korszerű közgazdasági gondolkodásmód szerves részévé.

(Következő számunkban a számítástechnikai specialista képzés és a jelenlegi I-V.ig évfolyamokon történő oktatását ismertetjük.)

— kékesi —

TAVASSZAL VIZSGÁZNI — NEHÉZ ÜGY

(Foto: Kulcsár J.)

Elsős szemmel a második vizsgaidőszak előtt

Vizsgaidőszak — erről még az elsőévesnek is háborgozató dolgok jutnak eszébe. Az első félévben a felsőévesek saájáról szájra szálló „népmondáitól” borsódzott a hátunk. Most azonban saját tapasztalataink alapján készülünk az újabb erőpróba, s talán nem szégyen bevallani azt is, hogy kicsit féltünk. Noteszomba az egyes tárgyakkal kapcsolatban a következőket jegyeztem fel:

— Mind a tanárok, mind a hallgatók előtt tény az, hogy a legnehezebb erőpróba matematikából és statisztikából lesz.

— Matematikáról röviden: jó lenne és nagyon örülnénk neki, ha a vizsgaidőszak alatt is minél több konzultációt tartana a tanszék. Erről dr. Bikics Istvánné is említést tett az utolsó előtti előadáson, bár nem ígérte meg százszázalékosan. (Ugy érzem, azokat a matematika- és más előadáson részt vevőket is itt kell elmarasztalnom, akik általában pusztán szórakozásból, néha egyenesen pimaszkodásból látogatják az előadásokat.)

— Statisztikánál nagy problémát jelent az, hogy a példatárban meg az egyes feladattípusok sincsenek kidolgozva, ami pedig különösen könnyítene azok tanulmányi munkáját, akik még azelőtt sohasem foglalkoztak ezzel a tárggyal. Tudomásom szerint a tanszéknek van egy olyan kiadványa, amely tartalmazza valamennyi feladat kidolgozási menetét, csak éppen betiltották. A „MI-ÉRT?”-re én nem tudok választ adni. Itt kell még elmondanom azt is, hogy az egyes előadások anyaga nem szerepel a könyvben, ami nem jelentene problémát abban az esetben, ha az előadások érthetőségi szintje megfelelő lenne. Matematikával és statisztikával kapcsolatban sok nehézséget jelent, hogy a két tanszék vizsgaidőpontjai tökéletesen egybeesnek.

Nem tartom szerencsés lépésnek azt sem, hogy 2-3 tanszék is június 15-ével bezárólag tűzte ki a vizsgaidőpontokat, különösen azért nem, mivel az első évfolyam, mint már említettem, a legnehezebb erőpróba előtt áll.

— Viszont sokat segített nekünk a politikai gazdaságtan tanszék részéről az, hogy szinte kizárólag mennyiségben bocsátottak rendelkezésünkre vizsgaidőpontokat, természetesen a vizsgaidőszak korlátain belül.

Végül, s nem utolsósorban a nyelvi kollokviumokkal kapcsolatban: a tanszék nagyon sok segítséget nyújt a kollokváló diákoknak — konzultációktól kezdve a nyelvi labor megfelelő felszereltségéig, az ott dolgozók segítőkész magatartásáig.

Csak példaként szeretném elmondani, hogy május 4-én délután egy teljes francia vizsgára készülő csoportnak járszították le a vizsgaanyagot, függetlenül attól, hogy arra bármiféle felsőbb utasítás érkezett volna, s hogy a laborban „hivatalosan” csak egyéni tanulásra van lehetőség.

— Az első évfolyam kb. 40-50%-a lakik kollégiumban. Itt csak annyit szeretnék megjegyezni: jó lenne, ha a vizsgaidőszakban sem „tűnnének” el a nevelőtanárok a kollégiumból, azok, akik segítségére számíthatunk és számítnak is a vizsgák idején. Sajnos, ez történt december-januárban.

Vizsgaidőszak. — Hogy sikerül majd? Nem tudom. Egy biztos: komoly hozzáállásra, rendszeres, kitartó munkára van szükség ahhoz, hogy leltárunk eredménye: — sikerült! — legyen. Addig csak ennyit... — meg —

Egyetemi és főiskolai hallgatók V. Budapesti Konferenciája

Május 7-én tartotta a KISZ Budapesti Bizottsága az Egyetemi és Főiskolai hallgatók V. Budapesti Konferenciáját, a Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskolán. Dr. Alföldy Árpád, a KISZ Budapesti Bizottságának titkára tartott vitaindító előadást, a budapesti felsőoktatási KISZ-szervezetek 1970-71. évi munkájának tapasztalatairól, és az elkövetkezendő tanév legfontosabb feladatairól. A KISZ előtt álló feladatokhoz jó támpontot nyújtanak az MSZMP X. kongresszusának irányelvei, valamint az ifjúságpolitikai irányelvek. KISZ-munkánk-nak a VIII. kongresszus előkészítésének jegyében kell zajlania.

Legfőbb feladataink az eddigi munka értékelése, a tevékenység színvonalának emelése, a pártkongresszus anyagának elemzése, megismerése, a negyedik ötéves terv feladatainak megismerése és a helyi gazdasági célkitűzések elősegítése. Gondot kell fordítani az új vezetőségek

megválasztásánál arra, hogy az új vezetők feladatukat megfelelően lássák el.

Az előadó beszélt az új egyetemi szabályzatok eddig észlelt hatásairól, az érdekvédelem erősödéséről, a tanulmányi átlagok enyhe növekedéséről, a döntésekben való KISZ-részvétel növekedéséről.

A vitában egyetemünkről felszólaló Nagy Sándor vb agit.-prop.-titkár beszámolt egyetemi KISZ-szervezetünkben folyó vezetőképzésről, a vezetőikkel szemben állított követelményekről. Róth Józsefné (Koncz Margit) az érdekvédelem helyzetéről, Veres Pál a Studium Generale mozgalomban elért eredményekről számolt be. Domány András pedig hozzá-szólásában a rétegmunka szükségességéről beszélt.

A délutáni szekcióülések témái az MSZMP X. kongresszusának fogadottára, visszhangja, feldolgozása, az ifjúságpolitikai állásfoglalás eredményei, elképzelései.

ÚJ KOLLÉGIUMI ELOSZTÁS

Az 1971. április 28-i rektori tanácsülésen döntés született a kollégiumok jövő tanévi elosztásáról. Az elosztásnál a régi kerít elv helyett az évfolyamszintű kollégiumi elv került előtérbe, így a következő döntést hozták:

— A Kinizsi utcai kollégiumban helyezik el a szakkollégisták kivételével a III., IV. és V. éves hallgatókat — karhoz való tartozástól függetlenül.

— Az I. és II. évfolyam hallgatói a Ráday, Veres Pálné és Makarenko utcai kollégiumokban fognak elhelyezkedni.

— A szakkollégisták kollégiuma továbbra is a Veres Pálné utcában marad.

Az új kollégiumi elosztással a hallgatóknak tanulmányaik során csak egy alkalommal kell új kollégiumba költözni és minden hallgatónak módja van a legjobb feltételekkel működő Kinizsi utcába kerülni (kivéve a szakkollégistákat). Ez utóbbi szempont különösen azért figyelemre méltó, mert elkerülhetővé teszi, hogy a hallgató szakválasztását a kollégiumi elhelyezés befolyásolja.

A KÜLDÖTTÉRTEKEZLETEN HAL LOTTUK:

Az alapszervezeti közösségek alakulásáról

Előző számunkból helyhiány miatt maradt ki a KISZ egyetemi küldöttértekezlet egyik központi témája, az alapszervezeti munkáról szóló rész.

Egyrészt, mint szervezeti kérdés, másrészt pedig mint politikai kérdés, az agitációs és propagandamunka hatékonyságára szemszögből kell az alapszervezeteket megnézni. Mivel az agit.-prop.-munkáról már írtunk, az ún. szervezeti kérdést szeretném itt részletesebben tárgyalni.

Melyek azok a szervezeti keretek, amelyek leghatékonyabban biztosítják az alapszervezeti közösségek kialakulását, és jó munkáját?

A probléma az oktatási reform bevezetésének időszakáig nyúlik vissza. Hadd eleveintsem fel az azóta eltelt időszakban kialakult irányvonalat és tevékenységet, melynek legjelentősebb szakasza a másfél évvel ezelőtti és a jelenlegi küldöttértekezlet között eltelt időszak volt.

A reformmal bevezetett szervezeti változások, szükségsszerű változást idéztek elő KISZ-szervezetünk felépítésében is. Ez nemcsak egyetemi szinten jelentett új formákat (első évfolyam különválása stb.) hanem felbontott egy olyan hagyományosnak mondható keretet is, mint a „képzési idő alatt változatlan” állami csoportok és egyben KISZ-alapszervezetek formája volt.

Megkezdődött az útkeresés. 1969-ben kísérletképpen vezették be az ún. nagy alapszervezeteket. Ennek szükségességét akkor — olvashatjuk a beszámolóban — az indokolta, hogy „számtalan olyan feladat került alapszervezeti szintre döntés céljából, amely mindenképpen nagyon, differenciáltabban értékelő kollektívák véleményét kívánta meg. „Ez a formátum azonban kétségtelen előnyei ellenére olyan problémákat szült, melyek fennállása nagymértékben hátráltatta a közösségek kialakulását. A legáltalánosabb gond az volt, hogy másodévtől felfelé egy adott évfolyam négy-öt szempont szerint is tagozódik. (szak, szakágazat, nyelvi csoport, állami csoport, KISZ-alapszervezet). Így az egyes alapszervezetek tagosságának legtöbbször objektív okokból fakadó széttagoltsága „mindennapi” találkozásaink és tevékenységünk hiánya a munka rovására ment.

Egyre világosabban kezdett kialakulni az a tendencia, hogy a KISZ-szervezetünknek minél szorosabban kell igazodnia az oktatás által kialakított struktúrához, mint objektív tényezőkhöz. Ez a megosztás biztosítja jobban a közösség kialakulásának egyik alapvető kritériumát, „a mindennapi közös tevékenységet”. (Az egyetemi szintű megosztás is erre épül: a három kar szakok szerinti felépítése és az I. évfolyam különállása. (Mert mint a tapasztalat bizonyította, „ahol magasabb volt az oktatás keretein belül együtt töltött órák száma, ott tulajdonképpen jól tudott működni a nagy alapszervezet is.”

Jeles pillanatokban a legjobb megoldásnak az Ipari kar által kidolgozott ún. szakágazati szisztéma látszik.

Ennek lényegéről már többször szó esett úgy a KÖZGAZDASZ hasábjain, mint más fórumokon, úgyhogy itt nem térek ki erre külön. A konkrét megvalósítás azonban ennél a szisztémánál is komoly feladatot jelent.

Hadd említsen meg például azt a korlátozott tényezőt, hogy az első év utáni szakágazat megjelölés nem valószínű, hogy egybe fog esni a másodévi jelentkezéssel, vagyis valószínűleg minden karon létre kell hozni egy ún. egyes csoportot stb.

A hozzászólások között elhangzott egy másik javaslat is az alapszervezeti struktúra megváltoztatására. Az I. évfolyam 19-es csoportjának küldötte Lengyel György által előterjesztett javaslat lényegét a következőkben foglalhatnám össze:

Lengyel György a KISZ két feladatát emelte ki: a közös munkát és az önkéntességet. Véleménye szerint egyik

Jellemző sem teljesül, csupán kis mértékben.

Először is a „tanulás alapjában véve individuális dolog”, ami nemhogy összehozná az embereket, hanem a gyakorlatban direkt szétválasztja őket. A politikai ideológiai tevékenység az alapszervezetek belső elsősorban alkalmi jellegű, ami szintén nem biztosítja a közösség kialakulását. Másrészt az önkéntesség abban nyilvánul meg, hogy mindenki csupán a között választhat, hogy tagja lesz-e a KISZ-nek vagy pedig nem. Ezen túl azonban automatikusan és akarattól függetlenül kerül be a kisebb közösségbe, az alapszervezetbe. Ezzel a megoldással véleményem szerint a KISZ csak nagy mértékben, „társadalmilag” hasznos, belső struktúrája aka-

dályozza a tartalmi munkát, sőt úgymond konzerválja a passzivitást. Így elsikkad az alapszervezeti munkavégzés, ez az egyes szakközösségekra és munkacsoportokra hárul, az alapszervezetek nem töltik be funkciójukat. A beszámoló hibájaként róta fel, hogy éppen ezt a tendenciát támasztja alá, mivel keveset foglalkozik az alapszervezetekkel, és az azoktól függetlenül dolgozó szakközösségek tevékenységét emeli ki konkrét munkájuk alapján.

A fennálló tényeket vesz figyelembe, viszont nem látszik reálisnak az a követelés, hogy feltétlenül ilyen nagyméretű struktúraváltozásra lenne szükség.

Éppen az elmúlt időszak tapasztalatai bizonyítják, hogy lehet javítani a közösségi munkán, a feladatok alapszervezeti történet lebonthatásával, az egyes emberekkel való foglalkozással. Az ilyen irányú tevékenység eddig is jelentős sikereket ért el.

Ami a szakközösségek munkáját illeti, részben a beszámoló tér ki arra, hogy az „egyetem különböző központi szerveiben szakközösségekben végzett eredményes és jó munka nem mindig segíti az alapszervezeti tevékenység fejlődését, nem tisztáztuk megfelelően a két munkaterület viszonyát.”

Ezenkívül a javaslat eléggé általánosságokban beszélt, egyetlen konkrét megvalósítási módot nem említett, ami kiforrottlanságát bizonyítja.

(Mint kiderült, az I. éves küldöttek előző nap este ismerték meg ezt a koncepciót, aminek következtében nem tudtak egységes álláspontot képviselni, sokszor saját magukkal keveredtek ellentmondásba.)

Mindenesetre jó lenne, ha az álláspont képviselői megpróbálnák kidolgozni javaslatukat, ami elégséges vitaleapot nyújtana a probléma vizsgálatához, és helyes részleteinek alkalmazásához.

Simor István

Izgalmas témák

A speciálkollégium „értelmiségi” szekciójának munkája

1919-ig az értelmiség polgári és dzsentroid vonala részben harcban, részben szimbiózisban élt egymás mellett. 1919-ben a radikális réteg igentli a forradalmat, egy része aktívan közreműködik a direktóriumok munkájában. Az ellenforradalom útja: A liberális szellemű réteg megsemmisítése (Budapesten több ezer pedagógust bocsátanak el. 1921. a hírhedt „B” listások és a „numerus clausus” éve.) Bethlen a „magyar keresztény történelmi intelligenciára” óhajt támaszkodni. A rendszert kiszolgáló értelmiség dzsentroid, reakciós. Körében elvtelenség és talpnyaló szellem uralkodik. A diplomások munkanélkülisége nő, a fiatalok nem jutnak álláshoz. „A szellemi szükségmunka” s egyéb intézkedések, életképtelenség, megoldást csak a II. világháború, a fasizmus bukása jelent.

Az 1945 utáni értelmiség három csoportból tevődik össze: A horthysta köztisztviselői apparátust teljes egészében kicsérlelték. A nagy szaktudású diplomásokat viszont (pedagógusok, orvosok, tudósok) meghagyták pozíciójukban, bízva, hogy idővel átnevelődnek a rendszer híveivé. A második csoport a hiányok pótlására ún. „gyorstalpaló” módszerrel képzett értelmiség soraiban gyakorolnak a szubjektív problémák. A kitűzött feladatok sokszor meghaladták az emberek tudását, a túl gyors átkerülés egyik társadalmi rétegből a másikba egyéni konfliktusokhoz is vezetett. A harmadik csoportot a középiskolát és egyetemet végzett fiatalok képviselik.

Ezt követően az értelmiség jelenlegi helyzetét vitattuk meg. Egyik legizgalmasabb kérdés:

Mobil-e az értelmiség, vagy elfogadható-e, hogy nagyrészt saját öntenyészetből termelődjenek újja, s a munkáparaszti gyerekek értelmiségbe áramlása csökkenjen?

A válasz: Egyetlen rendszer (beleértve a kapitalistákát is) sem engedheti meg magának, hogy társadalmi bázisa lecsökkenjen.

A jelenlegi felvételi szisztéma hibája bizonyos foltok a mai helyzet. Felkészültség tekintetében a munkáparaszti fiatalok hátrányban vannak. A műveltség és a tárgyi tudás helyett a tehetséget és rátermettséget kellene jobban vizsgálni. Természetesen ezek tárgyi, lagos értékelése problematikus és napjainkig is megoldatlan feladat. Mindenképpen figyelem.

reméltó a Stúdium Generale munkája, amely az országos méretűvé szélesedik, legalább részben változathat a mai kedvezőtlen tendencián.

A továbbiakban az értelmiség politikai szerepéről, a szakigazgatási apparátus növekvő jelentőségéről, a technokrata

A spec. kollégium egyetlen hibája: rövid volt. Gyakran szeretném ilyen lebilincselő előadásokat hallgatni, s ilyen izgalmas viták résztvevői lenni. Köszönjük Szabolcs Ottónak, a szeminárium vezetőjének a tartalmasan eltöltött órákat.

Erdész Gabriella

beállítottág kiküszöböléséről esett szó.

Érdekes beszámolót hallottunk a népies mozgalom kialakulásáról, Németh László — a gondolkodó teoretikájáról, a népies és urbánus irodalmárok helyzetéről a személyi kultusz eibeiben.

Nem mérhető határok...

Nemrég egy vidéki város gimnazistáival beszéltem. Lehetek vagy negyvenen, I-IV. osztályosak vegyesen. Megkérdeztem, ki nem akar továbbtanulni érettségi után. Egyetlen kéz emelkedett a magasba. — Pedig tehetséges kislány — magyarázta az osztályfőnök —, de a családnak anyagi gondjai vannak. Talán megváltoztatná elhatározását, ha elmehetne a Stúdium Generale nyári tábora. — Ebben a kérés, kérdező mondatban több volt a hit, mint a meggyőződés. Mindketten tudtuk, hogy semmiféle egyetem ösztöndíja nem elég ahhoz, hogy abból még egy család is támogatni lehessen. Mégis, önkéntelenül is olyan „gyógyírként” kezeltük, amely mindentől baj gyógyítására alkalmas, csak még ki kell próbálni.

A középiskolában tett látogatás arra készítetett, hogy — két tábor tapasztalataival a tarsolyban — újra megkísérleljem feltérképezni azokat a területeket, ahol a Stúdium Generale-hoz fűzött remények valóságosak lehetnek. A Fehérvári úti tábor után készített jellemzések segítenek talpra állítani az illúziók délibábját (elsősorban azok számára, akik csak hallomásból ismerik a Stúdium Generale munkáját és lehetőségeit).

A csoportomból, ha rajtam múltan, három gyereket segítségre voltunk. Többségük csak elvétve oldotta meg hibáit, a példák, aminek okát minden valószínűség szerint a középiskolai matematikai-kaotikában kell keresni. Néhány típusiból, úgy érzem, már nem fognak elkövetni. Volt persze olyan is a csoportban, aki brilliáns megoldásokat javasolt egy-egy példánál. Rengeteg példát oldottunk meg, és amikor fárasztó napi elfoglaltságunk mellett 3 példát feladtam másnapra — őszintén szólva csak a lelkesedésüket akartam próbára tenni — valamennyien legalább kettőt meg is oldottak.

— Még csak az újtját keressük annak, hogy az egyéni mo-

tívációkon is segíthessünk. Bár éppen ebben válik kézzelfoghatóvá munkánk eredménye. A legjobb „diákjaim” között is akad olyan, aki nem jelentkezett egyetemre. Elmegy előbb eladónak — mondotta nekem Molnár Éva — majd azután továbbtanul. Rossz szociális körülményei, s az, hogy szülei ellenezték egyetemes kerülését — indokoltá tették volna elhatározását. Legmegragadóbb volt számomra, egész munkánkhoz adott értelmet, amikor Éva a tábor hatására úgy döntött, mégis jelentkezik. Kun András a pg. szemináriumok vezetője beszélt az iskola igazgatójával, aki pótlólag be küldte Éva jelentkezési lapját.

Egy szigetvári fiút biztosan felvesznek — válaszol kérdésemre Gedeon Péter. — Megleppő dolgokat tud, pl. diplomáciatörténetből olyan eseményeket ismer, amikről én csak itt az egyetemen hallottam. Rajta kívül még három fiúnak van esélye a bekerülésre. Nincs pontos képm arról, hogy ha megszerítjük őket,

Kinevezések

A Művelődésügyi Minisztérium 1971. április 26-i határozatában — az Egyetemi Tanács 1971. március 22-i dön-

tésének figyelembevételével az alábbi rektorhelyettesi megerősítést, illetve dékáni megbízásokat fogantatította:

TUDOMÁNYOS REKTORHELYETTES:

Dr. Nyilas József tanszékvezető egyetemi tanár 1971. április 1-től 1974. június 30-ig.

KERESKEDELMI KAR DEKÁN:

Dr. Kreskay Ferenc egyetemi docens, 1971. július 1-től 1974. június 30-ig.

ÁLTALÁNOS KÖZGAZDASÁG-TUDOMÁNYI KAR DEKÁN:

Dr. Stark Antal egyetemi docens, 1971. április 1-től 1974. június 30-ig.

AZ IPARI KAR DEKÁN:

Dr. Ollé Lajos tanszékvezető egyetemi tanár 1971. július 1-től 1974. június 30-ig.

Egyidejűleg a Művelődésügyi Minisztérium tudomásul vette dr. Csizmadia Ernő egyetemi tanár tudományos rektorhelyettesi tisztsége alóli felmentését. Részére 1971. március 1-től fizetés nélküli szabadságot engedélyezett.

Ugyanakkor dr. Barna Gyula tanszékvezető egyetemi docens elvtársat — dékáni tevékenységét megköszönve — a megbízás lejártával 1971. június 30-ával a feladat ellátása alól felmentette.

mennyit tudnak. Magától egyikük sem aktivizálódik. A lányok felvételében csak azért nem bízom, mert a politika egyáltalán nem érdekli őket (?).

— Mennyit segítettünk? Fogas kérdés. A tábor végén — a jövőben — felméro dolgozatot kellene iratni velük. Ez segítséget adna a felvételhez, és pontosabban mérhetnének módszereink eredményességét, gyengéit. Írásban ugyanis — az évközi feladatoknál — nem éreztem azt az erős különbséget köztük, ami a táborban mutatkozott. Egységesebb volt a válaszok színvonala. Várjuk a felvételi eredményeit.

Háromjárnak feltétlenül az egyetemen van a helye — szögezi le határozottan Tarsai Gyula. Látszik, nem először gondolja végig „csoportja” jövőjét. — Egyik fiút, ha szerencsés, szintén felveszük. Idén már sokkal többet tudott, mint tavaly Salgótarjánban. Jövőre már sokkal többet tudott, mint tavaly Salgótarjánban. Jövőre már sokkal többet tudott, mint tavaly Salgótarjánban. Jövőre már sokkal többet tudott, mint tavaly Salgótarjánban.

— A Stúdium Generale hatása lemérhető. Tiszteletet éreznek az egyetem, az oktatás iránt. A politika, a párt kol-

moly ügy számukra. Gazdagabbak lettek, nemcsak tudásban, hanem egy közösség kialakulásának élményével is. Soha nem merül fel bennük a gondolat, hogy ők tulajdonképpen vetélytársak.

— Nem szabad elfelejtenünk róluk, akkor sem, ha néhányuk már egyetemi társunk lesz. Számítanak ránk.

Négyüket biztosan felveszik, két pécsi és két miskolci kislányt. Ok valószínűleg nélkülünk is elérkeztek volna az egyetemig, mindkét felvételi tárgyból jók — Farkas Ferenc elgondolkozik. — Bár a szemléletmód alakításában biztosan volt, nem is kis szerepünk. A politikai érdeklődés felkeltése pedig feltétlenül a mi érdekünk. Nézik a tv politikai fórumait, és amikor éppen egy olyan adásról kérdezték, amit nem láttam — alig tudtam válaszolni. Nagyon meg voltam elégedve velük. Tavaly már néha kellemetlen volt, hogy mindig nekem kellett beszélnem. Szavukat sem lehetett venni. Most már tudnak beszélni. Történelemből inkább eseménytörténetet tudnak, s nagyon nehéz ezt a középiskolában beléjük súlykoll szemlélet megváltoztatni. Állásfoglalásra sikerült készíteni őket — s ez az, amire a felvételi vizsgánál feltétlenül szükségük lesz.

Minden 10 fős csoportból átlag 3 középiskolást tartanak egyetemre „éretnek” a szemináriumvezetők. 150-en jelentkeztek egyetemünkre a Stúdium Generale résztvevői közül. A két szám szigorú különbsége érzékelteti reményeink reális határvonalát. S ahol túlléphetjük ezeket a határokat, az a terület számokkal már nem mérhető. Ott a több tudás, hisztória kezdődik, de annak is érezhetőek — bár nem mérhetőek — a határai.

— Kékesi —

Külföldi és hazai táborok

A NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK BIZOTTSÁGA lezárta a nyári külföldi építőtábori jelentkezéseket és átadta a karoknak elbírálásra. A beérkezett lapok összegezekor néhány érdekes tapasztalatot vonhattunk le.

Mindenekelőtt, hogy a vártnál kevesebben jelentkeztek, továbbá, hogy a már szinte hagyományos rossz gyakorlatot idén sem tudtuk megúszni — ismét nagyon kevés fiú jelentkezett.

Főleg ezt a két kérdést érdemes közelebbről megnézni, azt, hogy pl. az NDK munkakapcsoló I. és II. fordulójára mennyire egyenlőtlenül oszlott meg az érdeklődés, ez csak egy számunkra kellemetlen technikai kérdés. A fent említett két probléma, amely mind az NDK, mind a lengyelországi jelentkezésekre jellemző már több ennél.

Elsősorban a következőket kell előrebocsátani, hogy ezek a külföldi utak nem valamely fenti utasításra rendezett építőtáborok.

Ezeket mind hallgatóink kívánságára szervezzük, „odafent” csak annyiban találkozunk az elképzelések, amennyiben az egyes szervezési költségekhez hozzájárulást kérünk.

Milyen kívánságokat igyekszünk valójában kielégíteni? Elsősorban a világotlét élményét. Másodsorban, de akár elsősorban is — hisz egyetemisták vagyunk — mindezt olcsón.

Az a tény, hogy csökken a jelentkezők száma, nem arra enged következtetni, hogy csökken az érdeklődés a külföld, vagy épp az érintett országok iránt. Sőt, egyre többen utaznak, de privát. Örvendek, hogy egyre többen tehetik, hogy nagyobb áldozatot hozzanak egy ország megismerésére, ennek valóban csak örülni lehet. Amellett több előnye is van. Hogy mást ne mondjak, a maga választotta társaság, főként, ha családi útról van szó, vagy épp a függetlenség, nagyobb mozgásteret enged. Ez kinek-kinek szájíze szerint megér egy kis többletköltséget és több utazást. Igen, kinek-kinek ízlése szerint, hisz jó néhányan akadnak, akik azon túl, hogy olcsóbb és praktikus, egyebekben is megtalálják számításait — és erről azok tudnak legjobban beszélni, akik már voltak kint. Pl. kész környezetbe kerülnek külföldiek közé. Nem kell különösebb időt szánni a társaság felkutatására, beilleszkedésre. A munka ismeretlen embereket, idegen világot hoz embeközébe, mindazok, akik korábbi években igénybe vették akcióikat, azt tartották legnagyobb élménynek, hogy az országból nem a kulliszákat látták, hanem embereket, családokat, s azok mindennapos életét.

EZT AZ EMBERKÖZELÉSEGET VAGY CSAK a nagyon ügyesek, képesek egy normál külföldi tartózkodás alatt el-

érni, vagy pedig nagyon hosszú időt kell tölteni abban a környezetben. Természetesen nem lényegtelen, milyen a munka.

Azt hiszem, egyesek már csak azért is távolmaradnak, mivel úgy érzik, hogy a munka mellett vagy idejük, vagy energiájuk nem marad a világlátásra. Erre csak azt mondhatom, hogy az NDK-ba idén jelentkeztek csaknem 50%-a azok közül került ki, akik tavaly kint dolgoztak.

És érdekes, hogy valamennyien ugyanoda akarnak visszamenni, ahol már voltak. Miért nem akarnak máshová utazni?

Egyrészt ez az a plusz, hogy kedves ismerősök várják őket vissza, másrészt mind a napi munka után, mind pedig a szabad szombattal dúított hétvégeken rengeteg lehetőségük volt és lesz utazni (még hozzá az NDSZ-igazolással milyen olcsón!), hogy mindazt megnézhessék, amit privát be terveztek. Eleve olyan igénnyel dolgoztuk ki a szervezés során a terveket, hogy központilag csupán a legszükségesebbekről gondoskodjunk: munka és a lehető legjobb elhelyezés, továbbá a ki- és visszautazások közös lebonyolítása, egyébként mindenki szabadon rendelkezék idejével, tehát minimálisan csökkentjük a költéseket.

Tehát mindenképpen meglepő volt a kis létszám, főleg azok után, hogy mintegy 700 db jelentkezési lapot kapkodtak szét. Sokak szerint a jutalomjelleg túlzottan gyakori emlegetése tartott vissza jó néhány jelentkezőt. Kétségtelenül furcsa lenne, hogy mindössze 270 fő érezne érdemesnek magát arra, hogy a kari vezetőség elfogadja jelentkezését. A jutalmazás amúgy is nagyobb arányú érdeklődés mellett érvényesül a legjobbak kiválasztásával. A legfontosabb városi funkciók nagyjából a gazdasági és adminisztratív szerepeket értjük.

Vizsgálataim folyamán tulajdonképpen a feudális és kapitalista modellt hasonlítottam össze.

— Miben áll ennek a lényege? — A két modell összevetése kapcsán arra a következtetésre jutottam, hogy a feudális és gazdaságtörténeti tanszék munkatársának kandidátusi értekezése kapcsán keletkezett.

— Milyen eredményre vezetett ez az újszerű összehasonlítás? — Előjáróban annyit, hogy a város lényegének megértéséhez funkcióinak vizsgálata visz a legközelebb.

— A legfontosabb városi funkciók nagyjából a gazdasági és adminisztratív szerepeket értjük.

Vizsgálataim folyamán tulajdonképpen a feudális és kapitalista modellt hasonlítottam össze.

— Miben áll ennek a lényege? — A két modell összevetése kapcsán arra a következtetésre jutottam, hogy a feudális és gazdaságtörténeti tanszék munkatársának kandidátusi értekezése kapcsán keletkezett.

— Milyen eredményre vezetett ez az újszerű összehasonlítás? — Előjáróban annyit, hogy a város lényegének megértéséhez funkcióinak vizsgálata visz a legközelebb.

hazai építőtábor, egyre-másra a fiúk passzivitása miatt döcögnek.

A hazai központi építőtáborok fiúigényét sikerült a tavalyiról csökkenteni, de még ezt is alig tudjuk biztosítani, emellett a lányok tömeges jelentkezése más irányú probléma elé állítja a vb szervezőtáborát.

KÉT HELYEN, A BALATONNÁL, Nagyberekén és Budapesten lesznek nemzetközi táborok irkutszki, ill. jevráni egyetemisták részére.

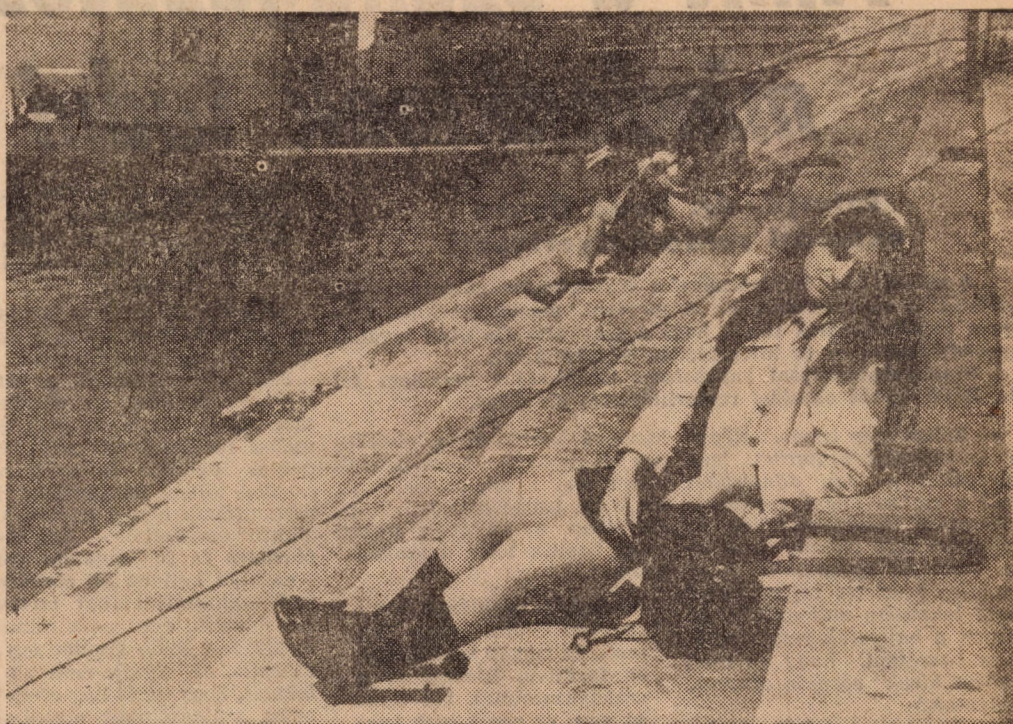
Mindkét helyen július 4—18. és július 18—31. van munkalehetőség. Főleg fiúk kellenek! Ezenkívül július 11—31-ig német és lengyel, valamint augusztus 1—22-ig lengyel egyetemisták mellé kell 10—10 fő,

akik közül néhányan a munka után a csoporttal nyaralni mehetnek Balatonföldvára, ill. Nógrádverőcére.

A KISZ-bizottságon várjuk a jelentkezéseket.

Várkonyi József

HÁT LEHET ILYENKOR TANULNI?...

(Foto: Bajusz)

Egy új kandidátus

„A városok a feudalizmusból a kapitalizmusba való átmenet időszakában (Funkcionális és strukturális változások Nyugat- és Közép-Kelet-Európa városhálózatában, különös tekintettel Magyarországra)...

Érdekes téma, de az a vita is amely dr. Gyimesi Sándor, a gazdaságtörténeti tanszék munkatársának kandidátusi értekezése kapcsán keletkezett.

— Milyen eredményre vezetett ez az újszerű összehasonlítás? — Előjáróban annyit, hogy a város lényegének megértéséhez funkcióinak vizsgálata visz a legközelebb.

A legfontosabb városi funkciók nagyjából a gazdasági és adminisztratív szerepeket értjük.

Vizsgálataim folyamán tulajdonképpen a feudális és kapitalista modellt hasonlítottam össze.

— Miben áll ennek a lényege? — A két modell összevetése kapcsán arra a következtetésre jutottam, hogy a feudális és gazdaságtörténeti tanszék munkatársának kandidátusi értekezése kapcsán keletkezett.

— Milyen eredményre vezetett ez az újszerű összehasonlítás? — Előjáróban annyit, hogy a város lényegének megértéséhez funkcióinak vizsgálata visz a legközelebb.

— A legfontosabb városi funkciók nagyjából a gazdasági és adminisztratív szerepeket értjük.

KÖZÖNY

Az Adáshiba kapcsán vitatkoztunk Szakonyi Károly íróval és Koczka Sándor irodalomtörténésszel az emberi kapcsolatok hiányáról, az oly sokunkat behálózó közönyről. Miért van az, hogy az ember öt percig sem tud igazán a másik emberre figyelni? Miért merül el saját kis (vagy nagy), napi gondjaiban, nem figyelven a valóban fontos dolgokra? Hogyan írjon az író közérthetően, hogy mégse kelljen lemondania mélyebb mondánivalóiról? Mi az irodalom feladata: az emberi önisméret segítése, vagy nevelés és szórakoztatás?

Még egy sor izgalmas kérdésről beszélgettünk szimpatikus, széles látókörű vendégeinkkel. Összesen 11 (azaz tizenegyen) voltunk! Te miért nem jöttél el?

Dombi Zsuzsa

PÁLYÁZAT

A Nehézipari Minisztérium és a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem között létrejött együttműködési szerződés keretében a minisztérium a következő munkakörökre hirdet pályázatot:

1. Szervezési, belső irányítási rendszer fejlesztése. Információgyűjtés a hazai és külföldi szakirodalom felhasználásával. Javaslatok összeállítása a szervezési munka megújítása és a belső irányításban a központi elképzelések realizálása érdekében. Közreműködés a szervezésirányítás fejlesztését célzó döntések előkészítésében.

2. Minisztériumi felsőszintű és ágazati tervezés. Alapinformációk felhasználásával iparágak közötti kapcsolatok kidolgozása terv-matematikai módszerek alkalmazásával.

3. Árszakértő és árelemző. Arrugalmassági vizsgálatok (műanyag-, festék-, gumi-, kozmetikai és háztartásvégiparban). A nehézipari, egymást helyettesíthető termékek használati érték és érték viszonyainak összehasonlítása (pl. alumínium, műanyag, gumi). A halmazot nyereségtartalom — elemként történő — vizsgálata és elemzése (villamosenergia, műtrágya, tehergépkocsi, poliamid műszál stb.).

4. Számvitelelmélet kérdései, vállalati értékelés. Mérlegkészítés, eredményelszámolás, eredményelemzés, költségelszámolás, költségelmélet. Állóeszköz-gazdálkodás, leírási normák. Vállalati adatokból értékelések, elemzések készítése (pl. termelékenység, hatékonysági vizsgálatok).

Az a végzett hallgató, aki az említett munkakörök valamelyikében hivatást érez arra, hogy a nehézipari irányító apparátusában munkatársként dolgozzon, pályázatát 2 gépelt példányban, írásban nyújtsa be.

Cím: Nehézipari Minisztérium, Közgazdasági Főosztály, Budapest, V., Markó u. 16.
Határidő: 1971. május 30.

A minisztérium lehetővé teszi, hogy az állományába tartozó munkatársa 1—2 évig az egyetemen a nehézipari érintő, tudományos munkával foglalkozzon.

Felvilágosítást ad: Holló János NIM. tel.: 314—344

Egyetemünk szakszervezeti bizottságának rendezésében érdekes eseményre került sor múlt pénteken a Makarencó utcai kollégiumban. Dr. Balázs Béla egyetemi docens, az oktatáskibernetikai kutatócsoport vezetője mutatta be szabadalmát, egy elektronikus, logikai áramkörökkel működő, modellprogramozási rendszerű, univerzális oktatógépet.

A szakszervezeti bizottság nevében dr. Köves Pál egyetemi docens köszöntötte a megjelenteket. Utalt arra, hogy az oktatógép elkészültét mintegy ötszázötven kutatás, munka előzte meg, melynek alapján több száz oldal terjedelmű terrodokumentációt dolgoztak ki. Hangsúlyozta, hogy ez a bemutatott lépcsőfokát jelenti a korszerű oktatási módszerek és eszközök elterjesztésének, az oktatás hatékonyabbá tételének megvalósításának. Ezt követően dr. Balázs Béla tartott bevezető előadást. Elmondotta, hogy nemzetközi viszonylatban az oktatógépek alkalmazására szélesebb körben csak az elmúlt 10—15 évben került sor, annak kapcsán, hogy nyilvánvalóvá vált az oktatógép-nevelő munka hatékonysága jelentős emelésének szükségessége, az oktatógép tehermentesítésének igényével párhuzamosan. Az oktatógépek alkalmazását elsősorban a programozott oktatás kialakulása tette lehetővé. Jelenleg világszerte mintegy 4—500 oktatógéptípus van forgalomban, köztük az is bizonyítja ennek az új oktatási eszköznek a hatékonyságát.

Az oktatógép olyan eszköz — mondotta dr. Balázs Béla — automatikusan (tehát a pedagógus személyes részvétele nélkül) képes új ismeretek tanítására, jártasságok, készségek fejlesztésére, s a hallgatók tudásszintjének ellenőrzésére, értékelésére, az ismeret-

Oktatás — oktatógéppel

sajátítási folyamat minden szakaszában. Alkalmazásával lehetőség nyílik az oktatás kivánatos mértékű individualizálására, a hallgatók külső és belső (pszichikai) aktivitásának ugrászerű növelésére. Lehetővé válik a tanulási folyamat vezérlése, a hallgatók tudatában az ismeretsajátítás folyamán végbemenő pszichikai folyamatok irányítása és optimalizálása tétele. Természetesen az oktatógép nem az egyetlen eszköz ezen lehetőségek kiaknázására, de azáltal, hogy funkcióit automatikusan képes ellátni, s különféle irányító, bevezető, értékelő apparátusokkal kapcsolható össze, komplex eszközt jelent egyes didaktikai feladatok korszerű értelemben vett megvalósításának.

Saját szabadalmának ismertetésére rátérve az előadó elmondotta, hogy a bemutatott gép alkalmas a legkülönbözőbb tantárgyak új anyagközlő, készségfejlesztő stb. programjainak bemutatására. A készülék a tananyagot vizuálisan és akusztikailag egyidejűleg közvetíti. Kezelése rendkívül egyszerű, mindenki által könnyen elsajátítható. A géphez kapcsolható 8 mm-es filmvetítő, valamint vizsgálatógép, mely alkalmas a hallgató által elkövetett hibák kvalitatív és kvantitatív rögzítésére, a tudás ellenőrzésére és értékelésére anélkül is, hogy a tanuló erről külön tudomást szerezne.

Külön repetitorkapcsoló szolgál a program egyes szakaszai megismételésének biztosítására, s ún. metapedagógiai információcsoport segít elő az önálló tanulási módszerek kialakítását, a tanulási algoritmusok elsajátítását. A gép saját programozási rendszerrel rendelkezik, de alkalmas bármilyen lineáris, elágazós ill. kombinált program bemutatására is.

A gép önmagában egyszerre egyetlen hallgató tanulására szolgálja, de 19 db fülkés elem hozzákapcsolásával csoportoktatásra is felhasználható.

Fontos kelléke az oktatógéppel folyó ismeretsajátítási munkának is a munkafüzet — mondotta dr. Balázs Béla. Ez a tananyag koncentrált lényegét tartalmazza, s szövegét a hallgató a program elsajátítása során folyamatosan egészíti ki.

Azt is hangsúlyozni kell, hogy az oktatógép nem teszi feleslegessé a pedagógus munkáját, hanem azzal, hogy egyes didaktikai feladatok ill. azok egy részének megvalósítását magára vállalja, egy sor rutinmunkától mentesíti a tanárt.

A következőkben az előadó egy politikai gazdaságtant és egy orosznyelvű program néhány lényegének bemutatásával illusztrálta az elmondottakat. Képet kaphattunk a lehetséges hallgatói reakciókról, a visszacsatolási rend-

szér működéséről. Ezután a jelenlevő oktatók kérdései következtek.

Az oktatógép előállításának költségeire vonatkozó kérdés kapcsán dr. Balázs Béla elmondotta, hogy a prototípus előállítása kb. 50 ezer forintba került, s sorozatgyártás esetén az egységköltség mintegy 10 ezer forint. A tömeges alkatrész- és egységgyártásokat tovább csökkentik azáltal, hogy egy-egy gépet naponta 3—4 tanuló is használhat, s a munkamegtakarítást és ennek költségkímélését figyelembe véve, a becslések szerint a gép költségei egy, másfél év alatt teljesen megtérülnek.

Felvetődött a kérdés, relatíve gyorsan változó tananyagok esetén jelent-e munkamegtakarítást az oktatógéppel folyó oktatás. Általában a stabilabb tárgyak (pl. nyelvek) anyagát célszerű programozni — mondotta dr. Balázs Béla —, emellett a munkamegtakarítás megítélése szempontjából az is jelentős, hogy hány hallgatót érint az adott tárgy oktatása.

Hogyan oldható meg az oktatógépen, csoportos munka esetén az egyes hallgatók különböző továbbhaladási ütemének összehangolása? — hangzott a következő kérdés.

Lehetőség van arra, hogy a hallgatók reakcióidejét mérjük, ily módon a készülékben a közel azonos reakciógyorsaságú hallgatókat eloszthatjuk egy csoportba. Tehát egy gép vezérlése mellett. A fentiekben kívül egy sor más érdekes kérdést kapott az előadó, melyek közül egyetlenegyre nem tudott választ adni: mikor kerül sor a gép sorozatgyártására.

Reméljük, minél hamarabb!

Kurtán Lajos

Amit a szakágazatosításról mindenkinek tudni kell

Interjú, dr. Bedő Gyula
oktatási rektorhelyettesével

A reform első évfolyamával a szakágazatosítás már tavaly „átcsúszott” a túlzésszerűségig. A mostani másodéveseknek teljesen természetesnek tűnik, hogy a szakválasztás után további specializálódás — és integrálódás — következik.

Szakágazatosítással kapcsolatos kérdésekkel kerestem fel dr. Bedő Gyula oktatási rektorhelyettesét.

— Sokan nem ismerik eléggé a szakágazatosítást, tantervet, tananyagot — így döntésüket már a szakra jelentkezésnél is jórészt a matematikához és nyelvhez való viszony határozza meg. Az ágazatokkal kapcsolatos részletes tájékoztatást nem lehetne már az első év elején a hallgatók rendelkezésére bocsátani, hogy ne csak „készen állás” alapján orientálódnak?

— Indokolt a kérdés, és lehetséges is teljesítése. Nem tudom azonban igényt, hogy szeptemberre lenne komplett, az egyetemi tanulmányok minden kérdésére kiterjedő írásbeli tájékoztató, de a szakokról és szakágazatokról, tantervről és még néhány alapvető kérdésről, — például a szakszemináriumok, szakmai gyakorlatok — mindenkinél lesz. Annál is inkább, mert — ha pontosan akarunk lenni — eddig is volt, legfeljebb mindez nem egy füzetben összefűzve és tálcán szállítva a hallgatóknak, hanem részint írásban, részint szóban, sok formát megadva tájékoztattuk első- és másodéves hallgatóinkat. Az első évfolyam első hetét arra fordítjuk, hogy a keddreket tájékoztassuk az egyetemről. Az I. félévben előadás-sorozat keretében valamennyi szakról és szakágazatról tájékoztathatunk a hallgatókat.

Ezenkívül az idei elsőéveseknek írásban is részletesen leírtuk és kézbe adtuk (márc. elején) a szakok és szakágazatok képzési célját, tartalmát, főbb követelményeit, stb. Tapasztalatok szerint kevesen tanulmányozták alaposan. Használó írásbeli tájékoztatót kibővítve korábban, már az első félév elején adhatunk a hallgatóknak. Viszont azt is látni kell, hogy a korai, részletes írásos tájékoztatót keveset mond még elsősorban, nagyon a legvégére lóg. Minden írásos tájékoztató mellett szükséges az, hogy azok a tanárok, akik kapcsolatban vannak az első-sőkkel, foglalkozzanak ezzel a kérdéssel.

Azok a kószának nevezett hírek nem is olyan kószák! Felsőévesektől származnak, akik már tapasztalatokkal rendelkeznek. Kell, hogy felvilágosítást nyújtsanak ilyen tekintetben.

Azt viszont elvárjuk, hogy az elsőéves hallgatók vegyék a fáradságot, és akarjanak is tájékozódni, használják ki a lehetőségeket, ők maguk is érdeklődjenek, és talán nem nagy kívánság, ha azt kérem, hogy olvassanak is. Kicsit talán belülről próbálják látni a problémáikat.

Persze, az általános műveltséghez manapság hozzátartozik a közgazdasági alapkérdésekben való tájékozódás is. Már régen megoldásra váró feladat az, hogy valamennyi középis-kolátipusban (és ne csak a közgazdaságban) tanítsanak gazdaságtant is. Így nekünk is könnyebb lenne a helyzetünk. Itt az első két évben használjanak ki mindent a hallgatók a tájékozódás érdekében.

Szervezzenek a csoportok beszélgetéseket, kirándulások alkalmával nézzenek meg egy-egy vállalatot, termelőszövetkezetet, érdeklődjenek tevékenységük iránt.

— A mikro, illetve funkcionális jellegű végzettség bármely népgazdasági ágon elhelyezkedhetnek az adott szakágazatnak megfelelő közgazdasági munkakörben. Hogyan lehetne a szakágazatosítást szemléltetni erősebben; nem gondoltak-e arra, hogy a reális igényeknek jobban megfeleljen, ha előbb lenne a szakágazatosítás, aztán a szak?

— Teljesen természetes, hogy a funkcionális szemlélet,

bárhová kerülnek is, elsődleges fontosságú. Nem létezik olyan ága a népgazdaságnak, mely ne lenne kiterjedt kapcsolatban a többivel. Éppen ezért hoztuk létre a szakágazatosítást.

Bonyolult probléma, hogy egyetemünkön, ami ma szak, az legyen szakágazat, és fordítva. Először is a szakágazatoknak két típusa van: az egyik csak specializációt jelent szakon belül, (tudniillik az ún. makroszakokon); a másik emellett integrációt is a szakok között (tudniillik az ún. mikroszakok esetében).

E probléma az utóbbival kapcsolatos. Ezzel kapcsolatban eléggé megoszlanak a vélemények. Szerintem a közgazdászoké az lenne a természetes módja, ha az első három évben egységes alapozó és szakágazatosítás folyna, — tervező, szervező, marketing, stb. — és a negyedik évben lenne a funkciókon, tevékenységi körön belüli specializáció népgazdasági ágak szerint — tehát az ipar, mezőgazdaság, kereskedelem, stb. felé. Hogy ezt megtegyük — főként tartalmi feltételei vannak. A közgazdasági alapozó, de még inkább a törzsképzést nyújtó tárgyakat kissé át kellene rendezni.

Ez nagyon nagy munkát jelent, hiszen ehhez a szakágazatosításnak kellene olyan kiforrottá válnia, mint most a népgazdasági ágak szerint szakképzést nyújtó diszciplínáknak. Ez nagy tudományos munkát követel, és a sietős kapkodás ezen a téren nem kevés kockázatos.

A mostani szervezeti forma maga is a „megfordítást” követelné. A jelenlegi sorrend nehezebb a szakágazatosítást erősíteni. Világos, hogy a három szakágazatosítás — tervező, szervező, marketing — kellene elsődlegessé tenni, s azon belül kellene a specializációkat képezni népgazdasági ágak szerint.

Miután ez a probléma gyakorlatilag eléggé érthető, s sokan fel is vetették, Pécsen ebben a szervezeti formában kezdjük el az új kart felépíteni. Az ottani tapasztalatok alapján látni fogjuk, hogy perspektivikusan mi a járható út. Én az utóbbi helyességéről vagyok egyelőre meggyőződve — ez nem találmány, az élet diktálja így.

— Úgy tudjuk, felsőbb éven kisebb a hallgatók terhelése, mint az első két évben. Hogyan lehetne fokozatosabbá, egyenletessé tenni az anyagmennyiséget?

— Szerintem az első évfolyamokon a terhelés reálisnak mondható. Reálisan komoly, rendszeres munkát igényel. Nem lehet azt mondani, hogy a felső évek könnyebbek.

Módom van közről látni a makroszakok munkáját — nem mondanám, hogy ott — általában a felső évfolyamokon — kisebb a terhelés. A mikroszakok közül az ipar az, amely leginkább megdolgoztatja a hallgatókat — bizony, a többi szaknál sok lehetőség nem használható még ki.

A hallgatók reális terhelése nem a tananyag bővítését, vagy általános kicserélését jelenti, hanem az adott kereteket kell megtölteni olyan tartalommal, hogy szakmájuknak megfelelően vegye igénybe a hallgatókat. Úgy látszik, ilyen szempontból jó eredménnyel bíznak a szakszemináriumok, esettanulmányok. Ha jól vannak előkészítve, sokat tanulhatnak a hallgatók ezek kapcsán. De ehhez többet is kell dolgozunk.

Biztos, hogy az esettanulmányok szondázzák legjobban a gyakorlati életet, a valóságos közgazdasági munkát.

A hallgatók körében is nagy az érdeklődés ez iránt, s szívesen is foglalkoznak ezzel.

Emellett szükséges a tananyagok sűrítése, az elméleti tárgyaknál. Ha nincs elég elméleti mondanivaló, nem érdemes lexikális és leíró részekkel tölni az anyagot. Ha nem tudunk eleget adni a kialakult elméletből — épp elég részletes és jó irodalom van, s ezekből kellene jól előkészített szemináriumokat tartani. Azt hiszem, erre nem mindig fordítanak kellő gondot egyes tanszékeink. Pedig nem az a feladat, hogy kizárólag eredeti, saját kutatásainkat adjuk át, hanem megfelelően szelektálva tegyük hozzáférhetővé hallgatóinknak mindazt a legjobbat a tudomány eredményeiből, ami a leghatásosabb közgazdászoké kell. S a hallgatók se az oldalszámot nézzék — én sem vagyok híve a nagy mennyiségeknek — hanem a minél frisebb, aktuális irodalom tanulmányozására törekedjenek. Így a jegyzeteket, tankönyveket is kritikusabb szemmel tudják nézni, — de nem felejtik, hanem valamelyest megalapozott kritikával. A kérdésre visszatérve tehát

a fő probléma ott van, hogy az első évekhez képest, mintha egyes szakokon kevesebb feladat elé állítanánk a felsősöket, és ez nehezíti egyes felesleges ismeretekről megszabadítani a tananyagot.

Ez nem azt jelenti, hogy az első évek anyagát kell csökkenteni! Azt sem szabad elfelejteni, hogy az első évek során alakul többnyire a tanulási módszer, s a felkészüléshez van már valamilyen szakmai bázis, a tanulásra fordított időt s energiát hatásosabbá teszi az első évekhez képest.

— Hogyan lehetne szorosabb kapcsolatot közelebb hozni a két évben a szaktanszékkel; ismerjük, mi is történik ott, mire jelentkezik?

— Elég nehéz probléma — az igazi kapcsolat akkor alakul ki, ha tanítja az illető tanszék a hallgatókat. Eddigi tapasztalatok alapján csak azt tudom mondani, hogy

a diákoknak kell a KISZ-en, kollégiumi klubokban, csoportokon keresztül szervezni és felvenni a kapcsolatokat. Rendezzenek beszélgetéseket, hívjanak meg szaktanszéki oktatókat vitákra.

A túlszervezett, adminisztratív módszereket ezen a téren sem tartom jónak. A tanszékeken megtehetjük azt, hogy a TDK munkát ismertetik a hallgatók előtt, nyilvános TDK-üléseket rendeznek, s itt az érdeklődők levele tájékoztathatnak. De a lényeg: maguk a hallgatók készítsenek tervet, elsősorban az „kínózzák végig” kérdéseikkel a tanszékeket.

— Kiderülnek-e az egyes ágazatok közötti átfedések, üresjáratok? A tantárgyakban is sok átfedés van. Van-e elég tanerő, és megfelelő könyvek, jegyzetek, amennyit a szakágazatosítás megkíván?

— Valóban vannak átfedések, a tantárgyakon belül is előfordul az ismétlés — de egyes kérdéseket mégsem ismernek a hallgatók eléggé. Az utóbbi 5-6 évben a tanerők létszámában és felkészültségében pozitív változások következtek be. A problémák megoldásában alapvető az, hogy a sekélyesség ellen a megfelelő tartalomért harcoljunk. Ismét hangsúlyoznom az irodalomolvasás szerepét!

Az oktatás korszerűvé tétele, a lehetőségek kihasználása természetesen a vezetést is műlik, annak minden szintjén. Tanáraink sokat dolgoznak, de ezen belül az oktató-nevelő és azt legközelebből szolgáló alapozó tudományok munkára még több energiát kellene fordítani. Hiába dolgozik valaki az egyetemen kívül, ha hallgatójának nem ad annyit, amennyit kellene! Persze az oktatás, nevelés kevésbé látványos fel-

adat, de természetesen számunkra ennek kell a leglényegesebbnek lennie.

— Mennyire veszik figyelembe a jellemzéseket; lesz-e hallgató az ágazatosítási bizottságban?

— Mindenképpen lesz, mint ahogy a szakágazatosításnál is volt. Egyébként ez a több hónappal ezelőtti tárgybán kiadott rektori utasításból is kiderül, amit el is juttattunk a KISZ-hez.

A jellemzéseknek két helyen van lényeges szerepe. Egyrészt túljelentkezés esetén a divatos szakokon ezek alapján döntünk, fő-

leg azt, hogy kiket ne vegyünk fel. Egyik információs forrásként kezeljük a többi között. Másrészt a fellebbezéseknél van szerepe a jellemzéseknek.

A szakágazatosítás nem szabunk meg szigorú keretszámokat, s így körülbelül csak 20% volt azoknak az aránya, akiket tavaly át kellett irányítani. Most úgy látszik, hogy pl. a külkereskedelmi szakon aránytalanul kevesen jelentkezték a vállalati tervező-elemző szakágazatra. Ez problémát jelenthet éppúgy, mint a szakosításnál az, hogy tanárszakon kevesen szándékoznak tanulni.

— Milyen nehézségek merülnek fel az ágazatosítás során, és milyen hozzáállást várnak a hallgatóktól?

— Nehézségeink — a minden

Megköszönve Bedő elvtársnak a válaszokat, távozáskor az a gondolat fogalmazódott meg bennem, hogy számunkra a „népgazdasági, csoport- és egyéni érdek” koordinálásának tulajdonképpen első, plasztikus tükröződése itt, az egyetemen: a szakágazatosítás. Így valamennyiünk közös ügye.

kezdettel járó indulási problémák. Szerintem a hallgatókban nem eléggé kialakult az elképzelés, hogy mit is akarnak. Sokan vaktában választanak. Ha nem tudják pontosan megindokolni választásukat, legyenek bizalommal a döntés iránt, akkor is, ha más szakágazatba kerülnek, mint amire elsőnek jelentkeztek.

Nem engedhetjük meg a nagy aránytalanságokat az egyes szakágazatok között, ne vigyük túlzásba az ún. privilegizált ágazatokba való jelentkezést! Reálisan értékeljük saját felkészültségüket s így válasszanak szakágazatot!

Ez a legfőbb, amit kérhetünk. Igyekezzünk természetesen megérteni tanúsítani a hallgatói igények iránt, s körültekintően dönteni.

KONCZ GÁBOR

Dr. Roóz József és Mészáros Tamás

24 KÉRDÉS ÉS A VÁLASZOK

2. RÉSZ

A harmadik 5 éves terv adatai tükrözik eddig elért eredményeinket, a negyedik 5 éves terv pedig meghatározza a jövőbeli fejlődésünk fő irányát, ezen belül is az egyes ágazatok és vállalatok tennivalóit az elkövetkezendő időszakban. Így feltétlenül elvárható, hogy a néhány évvel ezelőtti megvalósításáért

dolgozó fiatal szakemberek ismerjék feladataikat ezen a téren. A kérdések válaszainak elemzése azt mutatja, hogy az eddigi eredmények és célok a hallgatóság széles körében nem kellőképpen ismertek.

Arra a kérdésre, hogy mennyi volt az ipar fejlődési üteme az elmúlt 5 évben, az alábbi megoszlásban a válaszok:

fejlődési ütem	III. évf. %	IV. évf. %
— 3	1,4	0
3—5	18,8	31,2
5—6	44,2	38,4
6—8	17,3	16,6
8—10	8,6	8,3
10—	9,3	5,3

Igen érdekes az a tény, miszerint hallgatóink 40-45%-a elfogadhatatlan választ adott erre a kérdésre, hiszen a jó válaszok közé soroltuk, némi engedménnyel, a helyes 5-6-hoz közel álló 6-8%-ot is.

Ez a nagyfokú tájékozatlanság különösen szembeszökő akkor, ha figyelembe vesszük, hogy az alapozó tárgyak komoly súlyt helyeznek arra, hogy hallgatóink megfelelően eligazodjanak iparunk fejlődését tekintve nemzetközi viszonylatban is.

A témának egy másik megközelítésében arra voltunk kíváncsiak, hogy véleményük szerint a negyedik öt éves terv végére mekkora lesz hazai számítógépparkunk?

A beérkezett válaszok azt tükrözik, hogy a hallgatók kb. 45%-a nagyságrendileg helyesen ítélte meg a fejlődés várható mértékét, vagyis a 400-as alternatívát húzta alá. Tendenciájában érdemes megfigyelni, hogy az utolsó éves hallgatóink 50,9%-a adott helyes választ az előző évfolyam 33,3%-val szemben.

Vállalatok száma	III. évf. %	IV. évf. %
500	16,8	28,4
2 000	55,4	53,4
4 000	24,0	14,7
10 000	3,6	5,6

Az 1969-es Statisztikai Zsebkönyv szerint a helyes válasz 504 vállalat volt. A kérdés jellege olyan, amelynél nem a pontos, abszolút értékre, hanem a nagyságrendi érzékelésre voltunk kíváncsiak.

Elgondolkodtató, hogy még ilyen tekintetben is a hallgatók nagy többsége nem tudta érzékeltetni a megfelelő helyi értéket. A jó válaszok tekintetében pozitív eltérés mutatkozik a negyedik évf. felé. Ezt a tendenciát úgy ítéljük meg, hogy a szakszemináriumi munka során gyakorlati feladatainkban közelebb kerültek konkrét vállalati ismeretekhez.

Tágabb értelemben kapcsolódva a gazdasági életünk című témakörhöz egyetlen kérdésben utalhatunk arra, hogy jelenlegi hallgatóinknak milyen elvárásai vannak azzal kapcsolatban, hogy az egyetem elvégzése után öt évvel milyen beosztásban fognak dol-

nyos fokú ismeretét. A válaszokból kitűnik, hogy hallgatóink nem ismerik az előtűnik álló lehetőségeket, különösen anyagi vonatkozásban igen óvatosan „terveznek”.

Ez abból következik szerintünk, hogy nem vettek figyelembe a kérdésben megjelölt öt éves periódust, hanem a legfőbbben a pályakezdés időpontjára becsülték meg anyagi lehetőségeiket.

Jellemző még az is, hogy mintegy 30-35% nem is válaszolt. A jövőben gondot kellene fordítani arra, — valamilyen fórumon, vagy más formában —, hogy a végzős hallgatóink és a már néhány éve a gyakorlatba kikerült közgazdászok véleményeserét folytathassanak, és ezen keresztül megismerjék gondjait és lehetőségeiket.

Az átlagosnál is jóval alacsonyabbra prognosztizálják lehetőségeiket (2000.— Ft alá 18 fő) a tanár „A” szakosok.

A következőkben a közgazdasági közletről, a hazai és külföldi közgazdász társadalom bizonyos szűk, de a szakmai intelligenciához hozzá tartozó ismerete felől érdeklődünk.

Kik kapták meg eddig a közgazdasági Nobel-díjat, és milyen témájú munkásságukért részesültek ezen magas elismerésben?

A válaszok értékelésénél számottevő különbség mutatkozik ki a két évfolyam között. Elgondolkodtató, hogy míg a IV. évf. 64%-a tud a díj léte-ről és a kitüntetettek közül is meg tudott nevezni legalább egyet, addig a III. évf. ebben a kérdésben teljes mértékben tájékozatlan, ugyanis ezen sokaság 85,4%-a az az eddigi díjnyertesek közül egyet sem ismert.

Hasonló tendenciákat tükröznek a kérdés második részére beérkezett válaszok is. Azoknak az utolsó éves hallgatóknak az 50%-a, akik ismerik a közgazdasági Nobel-díjakat, a díjak odaítélése alapjánul szolgáló tudományos munkásság körét is meg tudta nevezni. Ugyanakkor a III. évf.-on hasonló tájékozottsággal a 103-ból mindössze 6 fő bírt.

(Következő számunkban folytatjuk).

A közgazdasági újságírást hivatásul választó végzős közgazdászokat keres felvételre

figyelő szerkesztősége

Követelmény a jó íráskészség és a széleskörű közgazdasági érdeklődés

Pályázni lehet gyakorlati közgazdasági témát 3-5 gépetl oldalon feldolgozó cikkel, hozzá csatolva egy önéletrajzot, melyben a pályázó ismerteti eddigi szakmai munkásságát is

A pályázatot a Figyelő szerkesztősége címére kell beküldeni: Budapest V. Alkotmány u. 10.

EGYÜTT MARADUNK...

Nemrég valaki megkérdezte tőlem, hogy tulajdonképpen hányan is írjuk hétről hétre a KÖZGAZDÁSZ-t? Szeretem a hasam, nem ütöttem rá, ezért azt mondtam, hogy hirtelenjében nem is tudom. Az illető jelentőségét teljesen rámnézett, azután a szerkesztőség kicsiny szobájában nyüzsgő fiúkra, lányokra. Az arcán bújókáló mosolyból láttam, beleegyezett abba, hogy köztünk maradjon a nagy titok.

— Valójában hányan is? — tettem fel magamnak ismét a kérdést. Nap, mint nap új, elfelejtett és megszokott arcok bukkannak fel előképben ebben a plakátrengetegben. Ot ismerem, őt még nem, róla tudom, hogy a múltkor jó cikket írt, róla csak azt, hogy a sportrovatba szokott írogatni. Vele cipeltük festéskor a szekrényt, ő mondja azokat a rettenetes javicéket, s ő... Tényleg, hol van ő, milyen régen láttam?!

Együtt voltunk és együtt is maradunk. Maradunk mondó, mert bizony ilyenkor év végén búcsúzni is kell! Búcsúzni az „öregektől”, akik négy-öt vagy akár csak egy évig is bejártak a Közgazdász szerkesztőségébe, s névjegyüket örökre otthagyták az elrakott régi számok valamelyik oldalán.

Keressük hát ki azt a néhány pilanatfelvételt, amely ideillik a búcsúoldalra! S ha a fénykép torzít, uram bocsá! — a fényképezés is ember!

KURTÁN LAJOS már gyökeret és pocakot eresztett a közgazdasági pályán. Úgy külsőre szimpatikus, bár az a hír járja, hogy tanár lesz. Reszketések pontyok! Mert horgászik is. Hol erre, hol arra. Ezért azután a karral kifejezhető összes hosszmetéket ismeri. Néha mutogat. Ennek ellenére még lehet rendes ember belőle, ha bekötik a fejét. Ahogy én ismerem, még fogunk hallani róla. Azért vannak még nagy halak!

ERDESZ GABI még tartogat magában valamit. Most, hogy elmegy, lehet, hogy megmondja. Irodalomszerető ember, talán azért ilyen szótlan. Persze, ha egyszer belejön, akkor... akkor sokra viheti. Pletykát nem terjeszt, ezért nő létere közgazdásznak is alkalmas.

HALÁSZ GEZÁNAK viszont van egy nagy hibája! Jóba van vele. Ezt a barátságát már itt-ott megsnylte a Közgazdász utolsó oldala. Különbözik rajzol, filmzik, eszik,

úszik, énekel (amióta megkeresték, nem annyira) tanul, érdeklődik, utazik, sőt állítólag a női nem iránt is vonzalmat érez. Hogy ezek után mi lesz, ha nagy lesz — az az ember türelmén múlik. Egyszer egy trombitát is láttam nála!

KÁLMÁN DEZSŐ fotózik. Mondja ő. Mindenesetre én már annyi különböző masinát meg utánfutót láttam nála, hogy ez már gyanús! Tölem villanvasút is lehet. Azért bújál benne némi fotósteher, mert mindenbe beleszó. Így az, hogy közgazdász legyen csak fotómodell kérdése.

CSISZER ÁGI abban különbözik embertársaitól, hogy mindig egy csomó cuccot cipel magával. Talán csak az nincs nála, amire éppen szüksége van. Néha egy ideig elbújik, akkor nem látjuk. Ezért még vezetőt beosztásba is kerülhet.

EGERSZEGI CSABA távozás után egy jó izomzatú vitatkozó után kell néznünk.

(NAGY JÁNOS RAJZA)

Igaz, ő csak szerénységből vitatkozik. Egy-egy hozzászólása után a természet melékel formájában hagyják el a fogyveszközök. Amennyiben ügyel arra, hogy ez ne vele történjen meg, még jó apa is lehet. Azonban egyelőre még lakás-

problémái vannak; így közgazdász lesz.

VÖRÖS TIBORRÓL a többiekkel ellentétben nem mondok semmi rosszat. Cselgáncsozik. Bár néha fényképezőgéppel is láttuk, de bizonyára ez ellen is van judócsel.

Nemrég egy 120 kilós ember látom, így nem tudom eldönteni jó-e a fénykép, avagy nem.

Búcsúzóul adjunk mindegyiküknek egy ilyen apró görbe tüköröt, amelyet elővehetnek, ha egy kis vidámságra lesz szükségük „kint, az életben”! Lassák ebben az egyetemi évek örömteli perceit, a barátokat, s lássák a lassan valóra való reményeiket!

TORMAI LÁSZLÓ

Hová? Merre? — friss diplomával a tarsolyban

(II. RÉSZ)

Előző cikkünkben egyértelműen arra a megállapításra jutottunk, hogy a most végző közgazdász hallgatóknak nem lehet okuk panasznra, hiszen jóval nagyobb a kereslet, mint a kínálat. A meghirdetett állások száma azóta a határidő után beérkezett 169 pályázati lehetőséggel (még ez a szám sem végleges, hiszen napról napra újabb ajánlatok érkeznek) 966-ra emelkedett. Ez csaknem háromszorosra az ősszel munkába lépő közgazdászokénak. Az utólag meghirdetett állásokat az Igazgatási Titkárság előtt a IV. évfolyam hirdetőtábláján lehet megtekinteni, pályázni egyéni úton kell, mivel a hivatalos határidő már lejárt.

Erdemes felfigyelni arra a tényre, hogy április 26-ig (határidőre) csak 116 hallgató (az elhelyezhető végzősök 33,4%-a) nyújtotta be pályázatát az Igazgatási Titkárságra.

Ha ez azt jelenti — és mi mást jelenthet? — hogy a többiek egyéni úton gondoskodtak vagy tudnak gondoskodni jövőjükéről, akkor gyakorlatilag mind a 966 állás a 116 pályázóra vár. Ez alighanem meghaladja minden más területen végző friss diplomás lehetőségeit.

A legnagyobb százalékban (47,0, ill. 43,7) a közlekedés és az iparszakos hallgatók pályáztak. A 17 most végző elméletis és a 29 nemzetközis között mindkét szakon csak egy pályázó akadt.

87-en kizárólag a budapesti állások iránt érdeklődnek, 11-en fővárosi és vidéki munkahelyre egyaránt jelentkeztek és a 116 pályázó közül mindössze 18 akar vidékre menni.

Előző cikkünkben az agrárok lehetőségeit, mint optimálisakat emeltük ki a felajánlott magas fizetések, szolgálati lakások és egyéb szociális juttatások alapján.

Úgy látszik azonban, mind-egy elenyésző jelentőséggel bír a főváros vonzerejéhez képest. Mindössze 9-en pályáztak. A Pest közeli **Monori ÁG** egy közgazdász számára hirdett állására négyen jelentkeztek. Ezenkívül a **Gödöllői**

Agrártudományi Egyetem, a MRT, valamint Cegléd vonzza az embereket. Néhány kivételtől eltekintve sok ÁG és Tsz úgy tűnik ezúttal is közgazdász nélkül marad, ha ez végző agrárosainkon múlik. (Távol vannak Pesttől — pedig aszfalton nem nő a búza! Szerk.) Ez persze nemcsak náluk fordul elő, jó néhány üzem és vállalat jár hasonló cipőben, ami a helyzet ismeretében nem is meglepő.

A leninvárosi **Tiszai Vegyi Kombinát** márciusban

41 harmad és negyedéves közgazdász számára rendezett saját költségén kirándulással egybekötött gyárlátogatást. Meghirdetett 12 állására azonban ennek ellenére, sőt a csábító lakásingereket ellenére mindössze egy pályázó akadt.

Esetleges túljelentkezés csak néhány budapesti állásnál lehetséges. Itt lesz fokozottabb szerepük a különböző szintű (tanszéki, kari, egyetemi) **Elhelyező Bizottságoknak**, melyek a minősítést, illetve besorolást végzik és hagyják jóvá. A pályázatokat, véleményezéseket május 15-ig juttatják el a vállalatokhoz. Erdemi tárgyalásokra ezután kerül majd sor.

A tanárszakosok pályázati felhívásai csak május 5-ére érkeztek az Igazgatási Titkárságra, így a határidő náluk kitoldódik. A konjunkctúra mértéke itt kisebb, aggodalomra azonban legfeljebb a „C” szakosoknak lehet némi okuk, számukra csak 7 állást hirdettek eddig 11-en végeznek.

Nem hogy a kákán is eszmét keressünk, hanem, mert gyakran hallani ilyesféle panaszokat, kérdezzük meg egyetemünk tudományos rektorhelyettesétől **dr. Nyilas Józseftől**, az egyetemi Elhelyező Bizottság elnökétől, mi a véleménye arról, amit az előző cikkünkben nyilatkozó főkönyvelő is említett, s amit ezen kívül már több végzett hallgatótól is hallottunk — az egyetem talán túlzottan is elméleti, a gyakorlattól távol álló képzést ad? A másik ilyen gyakorta emlegetett probléma végzősök és végzetek körében egyaránt, hogy sok helyen nem a végzettségüknek megfelelő munkakörben alkalmazzák a friss diplomásokat.

— A kérdés első részére válaszolva: az egyetem elsősorban valóban az elméleti alapokat adja, szemléletmódot, látókört alakít ki, a közgazdasági problémák megközelítési módszereit sajátítja el a

hallgatókkal, s a többi már a gyakorlat során kell kialakítani. Másol is így van ez. Az **IBM** például vállalatban belül külön tanfolyamot szervez frissen végzett közgazdászainak, hogy ott az egyete-

men kapott jórészt elméleti tudásuk mellé, a vállalat profiljába vágó gyakorlati jártasságokat is megszerezzék.

Ezzel már a kérdés második részét is érintettük, mert nyilvánvaló; senki sem várhatja azt, hogy a diploma megszerzése után gyakorlat nélkül rögtön felelős közgazdász beosztásba kerüljön.

Azt hiszem, végzőseink kissé leszűkítve szemlélik a dolgot, figyelmük csak a pályakezdés lehetőségeire, illetve

nehézségeire terjed ki — mind anyagi, mind egyéb vonatkozásban.

Nekem ártana, ha szétnéznék nek egy kicsit a négy-öt éve végzett közgazdászok között is (milyen beosztásban, hol dolgoznak, milyen keresettel), hogy tisztában, távlatokban is lássák lehetőségeiket. Szerintem a jelenlegi nagyon kedvező körülmények között, amikor szinte közgazdászságról lehet beszélni — semmi ok a borúlátásra.

Egerszegi Csaba
Nagy Katalin

A PALÁNK ALATT
— MOZAIKOK EGY SZAKOSZTÁLY ÉLETÉBŐL —

Kezdetben vala egy párbeszéd a szerkesztőségben.
Kincses György: Ide figyelj, ez így nem megy. Legjobb ideje volna már írnod, a férfi kosárlabdázókról. Elvégre tavaly megnyerték az NB III-at, ha jól tudom veretlenül.
K. F. J.: Igen, jól tudod.
K. Gy.: Most pedig második az NB II. keleti csoportjában. Kell ennél neked több? Szóval, csütörtökön lapzártá.
K. F. J.: Rendben, péntekre hozom.

Hát így indult a bemutatás. Különböző már szombatira kész volt. Könnyű helyzetben voltam. Ismertem a csapat múlt évi remek eredményeit, ami végül a bajnokságot, s az egy osztállyal feljebb jutást jelentette számunkra. Természetesen a bajnoki cím kivívása után rögtön megkezdtek a felkészülést a következő idényre. Szerencsénk is volt, ha ugyan annak lehet nevezni, hogy november közepe óta edzéseiket a **Kinizsi utcai kolégium tornacsarnokában tartották.** Az ottani körülmények ugyanis teljes mértékben kielégítőek valamennyi „közgázos” együttes számára. Egy másik kedvező előjel, végre lett egy olyan sportlétesítményünk, ahol csapataink élvezhetik a hazai pálya előnyét, a szurkolók biztatását.

Márciusban indult a küzdelem az NB II-ben. Magasabb

osztály, nagyobbak a követelmények. Még a kivállalók számára is világos, hogy ilyenkor csak kétszeres erővel sikerülhet a helytállás. Az első két győzelem még lehetett a többiek számára egy újonc csapat meglepetése, de ez a kétkedés hamarosan szertefoszlott a **Hódmezővásárhelyi** majd a **TF** elleni mérkőzésen. A vidéki csapat, tavaly az előkelő 5. helyen végzett, s most is győzelmi reményekkel jöttek. A győzelem nem sikerült. Nekik. **Húsz-egynéhány ponttal nyertünk, tehát a hódmezővásárhelyiek már meggyőződhetek róla, hogy nem is olyan újonc csapat az a közgáz.** Aztán jött a **TF** elleni mérkőzés. Távlatosan számító szurkolók tisztos vere-ségre számítottak. Jogosan. A Testnevelési Főiskolások csapatának zöme tavaly még az NB I-ben játszott.

A meccsen minden papírforga felborult. A mieink óriási iramától kissé megzavarodott az ellenfél, bosszantó volt NB I-es játékosokhoz egyáltalán nem méltó hibákat követtek el. Levegőben lógott a nagy meglepetés, de aztán rendezték sorukat, s végül kiegyenlítetté vált a játék. **Dramai volt a küzdelem az utolsó pillanatokban is.** Tizenöt másodperccel a befejezés előtt, 73:73-as állásnál egy teljesen ártatlanul látszó fámádás végén a **TF** szerelte meg a vezetést. Miénk volt a labda, de a letámadás nem sikerült, sőt személyi hiba miatt büntetőhöz jutott az ellenfél. Mindkettőt bedobták ezzel lett a végeredmény **77:73.**

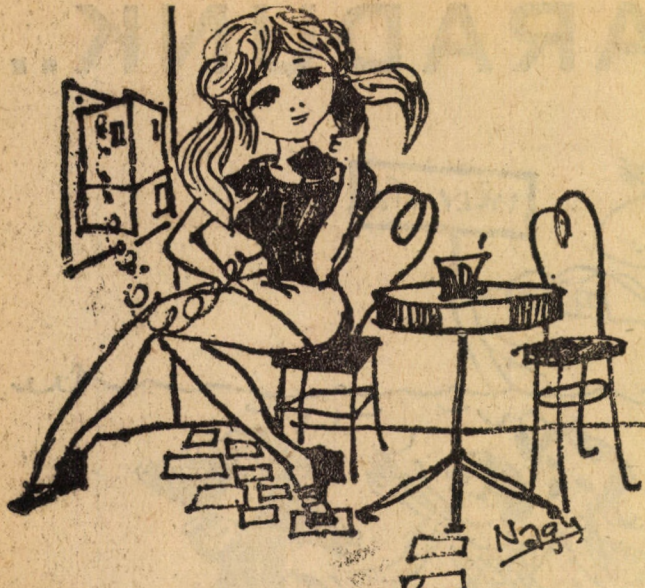
Képek, hangok a **TF** öltözőjéből mérkőzés után. Izzadt, fáradt arcok mindenütt, láthatóan elkészültek erejükkel az ellenfél játékosai. Csendben beszélgettek.
— Ajajaj?! Mit edzhetnek ezek össze? Az első tíz percben úgy jöttek, mint... Ha később nem engednek annyit az iramból, nagyon elkaphattak volna.
— **Ki mondta, hogy ezeket simán „hazavágjuk”? Lajos, te? Alig állsz a lábadon.**
— Benne lesznek az első „háromban”. Sőt! Na ezt hagyjuk...
— ...és láttál már ilyen szurkológárdát? **Oszintén. Apuskám, ekkora arénát esetleg az Újpest—Fradi jéghokirangadón láthatsz kint a Megeyerin. Félélmetes, egyszerűen félelmetes...**

A bajnokság persze folyik tovább. A hetedik forduló után csapatunk a **TF** mögött a 2. helyen áll. Az eredmény eddig ragyogó. **Zbiskó Lajos** edző, aki már két éve a csapat sikereinek kovácsa, nem is mondhat mást, mint...
—...Elégedett vagyok a fiúk eddigi teljesítményével. Hozzá kell tennem, hogy mindezek a sikerek hosszú, fáradságos, kitartó munka eredményei. Heti három, sőt az alapozó időszakban négy edzéssel készültünk a bajnokságra. Szerencsére s ez a fiúkat dicséri, alig volt hiányzás, s az is csak indokolt esetben, így minden zökkenő nélkül dolgozhattunk. **Ha dicsérnem kell, akkor a csapatot, a kol-**

lektívát kell dicsérnem. Minden mérközösen képesek jó átlagot nyújtani, s egyik-másik játékosunk remek teljesítménye el is döntheti a két pont sorsát. Ilyen „húzó emberek” **Saad, Móriscz, Radnai, Hatházi, a Major-testvérek,** s az ő játéku nagyban befolyásolja a többiek játékkezdését is. Tőlük, és természetesen minden játékostól a továbbiakban is komoly példamutató munkát kérek, s az eredmény biztos nem marad majd el. Végül a lap hasábjain szeretném megköszönni a szurkolók lelkes buzdítását, s remélem, ez ezután sem hiányzik majd.

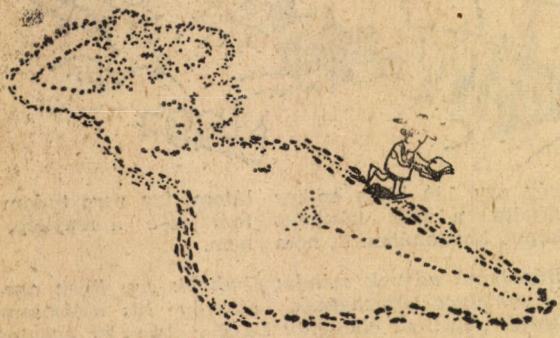
A **KSC** férfi juniorcsapata, a nagyokhoz méltón szintén kitűnően szerepel. **Veretlenül állnak az első helyen, s a leggyőzöttek között van a Bp. Honvéd junior csapata is, akiket nehéz küzdelemben 67:66-ra vertek.**
Ennyit a férfi kosarasokról. Szeretnénk velük együtt örülni ezutáni sikereiknek, és nekik is jobb, ha a szurkológárda ütemes biztatása a győzelmek után így fejeződik majd be: „Szép volt fiúk!”

Utószó: Még egy megállapítás... Ha ez a cikk megjelenik, akkor lapunk felelős szerkesztője, **K. Gy.**, legalább is a múlt héten, egy perccel sem üzte ezt a sportágat. Nem hogy a labdát, de még ezt a cikket sem tudta (szemét)kosárba dobni.
Kaplár F. József

KÖZGÁZ KATI:

- Tanulmányi Osztály?
- Aki holnap vizsgáztat, nőtlen?

Izgalmas könyv... (Nagy János karikatúrája)

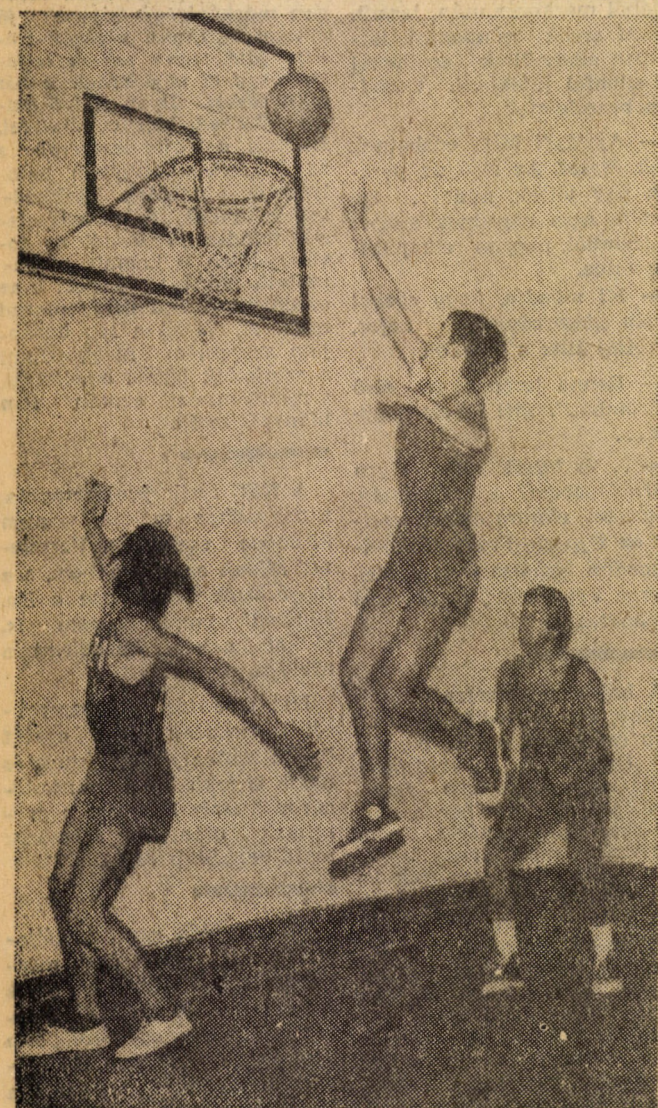
Szentelt víz

H₂O

(Halász Géza rajza)

Vizsgadrukk... (Nagy János rajza)

A PALÁNK ALATT

(Foto: Kálmán)

Az életem dolgai

AZ ÉLETEM ÚGY KEZDŐDÖTT, hogy számomra váratlanul megszülettem. Kicsit később felnőttem. Megint egy kicsit később szép csendben meghaltam. Itt az ideje, hogy eldöntsem, mi leszek!

Lehetnék segéd-szörszálhagató, mint anyai nagyapám, de nincs hozzá túl sok kedvem, mert egy unalmas szakma. Van némi ismeretségem a tűzoltóságnál, mivel egyszer felgyújtottam a házunkat. Hogy mivel, arra a rendőrség nem jött rá. Azért ezt az ismeretséget nem szívesen használom fel az elhelyezkedésemhez való segítségül. Nem akarok lekötve lenni. Meg lógni sem. Főleg így, halálom után. Persze lehetnék bűvár is, mint az egyik megbolondult nagybátyám, bár ez egy kicsit vizes dolog. Egyszer azt mondta, hogy leszáll ide az óceán mélyére valami bigyóért, azóta nem jött vissza. Anyám pár nap múlva megjegyezte vacsora közben, hogy nagy széloló. Úgy érzem, ehhez nekem is lenne tehetségem! De manapság nagyon nehéz. A tehetség nem elég, ész is kell. Az örökségemben volt egy csomó, de elkártáztam. Így most maradt a láda alján a remény.

Még az életemben történt, hogy az egyik gazdag, Amerikában élő nagyménkem gyilkosság áldozata lett. Mint egyedüli örökösre, sokáig gyanakodtak rám, azonban nem kaptam meg a kérelmezett devizát és az útlevelet, így a gyanú elesett egy határkövön. Még most is látszik a lelkem mélyén a zűzódás. Hiába, nem könnyű beletörődni abba, hogy az ember már soha az életben nem lesz milliósos. Azért én nagy nehezen beletörődtem heti három szelvényvel. Mind a mai napig játszom az éjjeli órákban.

MAJD ELFELEJTETTEM: SOKÁIG JÁRTAM ISKOLÁBA. Akkor még jó volt! Sorsom kézről kézre járt a tanárok között szájhagyomány útján. Azért vagyok ilyen népies. Sajnos semmi sem tarthat örökké, minden reggel fel kellett kelni. Most, hogy túl vagyok a nehezen, nyugodtan elmondhatom, mi birizgálta egész életemben a csőrömet. Az, hogy csak azt ne!

Nemrég mértem, aránylag könnyű életem volt. Ráadásul a vége felé fogycsúsztam is. Sokat ültem. Itt-ott. Nem csoda, hogy egyszer hirtelen rájött a szédülés. Azután nem tágitott mellőlem. Az orvos azt mondta, ez a mozgáshiány következménye. Reggelente körbefutottam a lakótömbünket, de ezt a talajmunkálatok és a bokatorrésem miatt félbe kellett szakítanom. Így a mozgás érdekében napközben néhányszor felsétáltam az ötödik emeletre, ahol még évekkal ezelőtt laktunk. Am ez sem segített! Igaz, a liftet is megcsinálták idővel.

AKKOR AZ ORVOS ÍGY FOLYTATTA: „Ezentúl ne vegyen cigarettát és szeszes

italt a szájába, kerülje a zsíros és a kával kezdődő ételeket, a sötét utcákat, valamint a szöke, teltkarcsú nőket! Ne idegesítse magát, korán fektüdjön, ne vegyen levegőt, ne kiabáljon, ne nézze a televíziót, ne menjen meccsre, ne nézzen ki az ablakon, ideggel ne álljon szóba! Ne játsszon szerencsejátékokat, ne menjen le az utcára, ne gondolkozzon, ne szűrcsölgjön és ne időzzön sokáig a magasban még álmában sem! Ne kerüljön függőleges helyzetbe és zavarba, mert az rossz a nyakának, de igyon naponta öt liter vörösbort, mert az jó az álmatlanság ellen! És ne sehogyl! Megfogadtam a tanácsát, ezért egy nap múlva meghaltam.

Az bosszantott csak, hogy nem a végzettségemnek megfelelő helyre kerültem! Anyi mindent olvas, meg hall az ember. Aztán tessék! A gyakorlat egészen más. Itt kiskapura játszanak, s ez szokatlan a nagy pálya után. Jó ideig a tartaléksapatban ültem. Míg nem egy sötét éjszakán, hosszú hónapok fáradtságos áása és örlése után, megtaláltam a szerencsémét. Először jelentéktelen apró csebecbecsének tűnt, de ahogy forgattam, rádőbentem, hogy felbecsülhetetlen értékű tartok a bal halántékomtól sréhen egyenesen. Az a valami el akart tűnni, ám én egy határozott mozdulattal az agyam alatt levő húsofszékhez kötöttem.

AZ ISTENI SZIKRÁT KÖVETŐEN HAMAROSAN meg is jelentem. Bár néhányan sikoltottak, amikor megláttak, vagy reszketőn a fogukat szították, azonban mit nyomott ez ilyen nagy ötlet mellett?! Csak nyújtsd a pénz után a kezéd! Ezért egy hatalmas kéz lettem. Ki gondolta volna ezt ifjú korában. Az az öregasszony biztosan nem, aki egy tizesért a tenyeremmel babrált. Pedig jó szakma. S igen egyszerű.

Amikor felbredek, felkelek. Azután lemegyek az utcára és kiválasztok magamnak egy jól öltözött hölgyet vagy urat. Elindulok a nyomában. Ő jön-megy. Én kinyújtom a kezem, mármint magamat. Ő ad. Majd továbbhaladok, szorosán a sarkában. Belép valahova. Én megint nyújtok. Ő ismét ad. Így megy egy darabig. Azután mást kezdek el követni. Mindegy, hogy hova megy: henteshez, fodrászhoz, vagy szénért — mindig ad. Este a divatos szórakozóhelyeket keresem fel. Amikor nagyon elfáradok, összecsucokodom, és elkezdek számolni. Higgyék el, ha szűkösen is, de elférek a pénzről!

AZAZHOGY EGY BAJ VAN! Véletlenül az eszembe jutott, hogy nem is kell nekem pénz, hiszen már régen meghaltam. Mire költsem, kire hagyjam?! Nem tudom. Úgy látszik, van ennél jobb dolog is. Holnaptól talán új életet kezdek?! Aki nem hiszi, járjon utána, vagy ugorjon a kútba!

T. L.

JOBB LENNE — TÖBB

Korunk világgazdasága. II. kötet. Elnézem a könyveket, van vagy 1000 oldal. És az a rahedli adat, ami csak egyszerűsíti a tanulást. Néha csőtől jönnek a számok, a szakirodalom az ilyen elrendezést táblázatnak nevezi. Az egy főre eső nemzeti jövedelem, a társadalmi termék, a bruttó nemzeti termék, az egy főre jutó állóalapot mennyisége, forgóalapot mennyisége, hogy csak a legfontosabbakat említsék. Az országok közötti összehasonlításnál sokszor ugyanazok a táblázatok szerepelnek, minden egyes országánál külön-külön. A különbség csak annyi, hogy az adott állam nevét, az adott fejezetben dőlt betűvel írták. Ezt az adathalmazt képtelenség megtanulni. Nöncen. És egyébként is. Nem vagyok én kalendárium.

Egyébként nem értem, miért nem tesznek az országokhoz több táblázatot. Mennyivel átfogóbb képet nyújt egy nemzetközi összehasonlítás az illető ország gazdasági helyzetéről, mintha csak felsorolnák az adatokat. Még átfogóbb képet nyernénk, ha a táblázatok

adatait grafikonokon ábrázolnák. Különböző is, egy ország gazdaságát csak az ország termelésének, népességének átfogó mutatói alapján lehet megalapozottan tanulmányozni. Úgyhogy érzésem szerint kevés volt az 1000 oldalban a táblázat, és hasonló jellegű összefoglaló kimutatás.

Ja, most jut eszembe, a tanszéken láttam egy hirdetést, miszerint a táblázatok nem képeznek vizsgaanyagot.

— bors —

Kilopják a szemünket!...

Az élet tele van lopással. Mindenki lop valamit. Ismerek egyetemistákat, akik ilyenkor, a vizsgaidőszakban nem tanulnak. Lógnak. Más szóval lopják a napot, és nem csinálnak semmit.

Egyes konzultációkon — ritkán járok ilyesmire, mert általában sosem arról van szó, ami engem érdekelne — az előadó hosszadalmas levezetésekkel tölti ki a konzultáció idejét, ahelyett, hogy rövid, magvas válaszokkal orientálna a hallgatókat a problémákban. Úgy gondolom, mindenki előtt világos, hogy az ilyen előadó elrabolja a hallgatók idejét az intenzív tanulástól.

Aztán lop Anci is. Így tavasz táján a lányok nagy része hasonlóan cselekszik. Anci „büne” az, hogy belopta magát a szívébe.

És ha már belopta magát, egy este elmentünk vacsorázni. Hová? A Kisorblóba. Ettünk egy rablópecsenyét. A kiszolgálás jó volt, a számla már kevésbé. Megállapítottam, hogy a cég hú a nevéhez, és ez egy közönséges — rablás.

Valamelyik nap vizsgáztam. A vizsgáztató úgy döntött, hogy szeretne még egyszer látni, persze, ugyanabban a teremben és megintcsak négy szemközti. Ez egy húszasomba került. Hát nem lopják ki a pénzt az ember zsebéből?

De sorolhatnám a példákat még tovább. Az egyik ismerősöm szívótolvaj, a másik, mióta elhagyta a lakáskulcsát, tolvajkulccsal jár haza, a moziban Ellopták a holdat, és már a régi görögöknél is eseményszámba ment „Európa elrablása”.

Lopnak persze másképpen is. A földszinti hirdetőtáblán láttam egy feliratot, miszerint: „Az a link, aki elvitte, a jackiet, legalább a kulcsot adja le, ami benne volt.”

Aztán lopták el már két évfolyamtársam retiküljét, egy félkabátot, és a menzáról egy mappát. Úgyhogy vigyázni kell. Itt az egyetemen is. És ez már nem vicc...

Borsi György

Balaton-i jelentés

KIKÜLDÖTT FEHÉR BŐRŰ TUDÓSÍTONK most érkezett vissza a Balaton partjáról. Igazolva állítását, hogy a napnak már van ereje. Tőle hallottuk:

A pletyka ellenére a Balaton még mindig a régi helyen található. Bár néhány autósokan arról más a véleménye. Igaz, végül ők is kilyukadtak valahol. De a „sárga angyal” pillanatokon belül segített. E kedves táj évről évre szépül, változik. Ez a sorra épülő szállodák, éttermek és a különböző vendéglátó kombinátok árnyalain is jól látható. Az ember minden évben jelentőségteljesen bölint, hogy ez igen. Azután fizet.

Fürdőni még nem lehet, de a Meteorológiai Intézet szerint a víz melegszik. Ezért továbbra sincs remény a fürdésre! Talán majd nyáron, ha nem pont abban a két hétben megy nyaralni valaki. Egészen meglepő, hogy a jó levegő ingyen van. Ezen még változtatni kell! Persze, csak az idegenforgalom érdekében. A Balatont övező országutakon rengeteg a tábla. Egy azért hiányzik! Jó lenne ilyen is: Mély pénzl Magyaroknak veszélyes!

Tihanyból, az apátságtól ugyanolyan gyönyörű a kilátás, mint régen. Rengeteg az orgona és a különböző nyíló virág — csodálatos az illat. Egy élelmes honpolgár táblákat rakott ki a következő felirással: Egy-nyolevanért visszakiabálók. A visszhang. Most még ebédelni is lehet itt. Bezzeg két-három hónap múlva az ember örülhet, ha nem lépnek a lábára. Ez viszont mindent megér.

A VÍZEN EGY-KÉT VITORLÁS is látható. A mólók környékén megkezdődött az élet. Siófokon este még fűthető szállodai szobát kerestek a németek, másnap délelőtt pedig megfürödtek a 12 fokos vízben. A kisebb nyaralóhelyek még csendben várakoznak. A vízben csillanó napsugarak, a sustorgó fák azért felkaptak már egy-egy emléket, sejtetik, hogy nemsokára emberek ezrei özönlik el a partot.

Néha a szél lángos- vagy sültkolbászszagot csap az ember orrába, a Balaton-parti kis bódék csalogatják a víkendezőket. A sültihalanyag még valahol a víz mélyén növeszti a szálkáit. Ha már nyáron úgyis megeszik. A strandok elméláznak a csendben, hívogató ásiszoknak. Még béke van, sehol egy labda! Se rádió.

Egy nagy séta, egy kis üldögélés a napfényben, miközben a gondolatok átlopakodnak a túlsó partra. Azután az idő elszalad, és véget ér a néhány önfeledt óra. Vizszontlátásra, Balaton!

Tormai

Bújtatva...

Egyetemünk, ha rejtve is, egyre inkább a nyilvánosság elé kerül. Két kitűnő tanszékvezetőnk, Berend T. Iván és Bernáth Tivadár mint zsűritagok öregbíttik a TV-ben az egyetem hírnevét. Azért rejtve, mert a rendező szerint „bújtatva jó a zsűri”, vagy valami

ilyesmi. Így csak hallgattuk, milyen egy tanszékvezér, ha a nyilvánosság előtt vizsgáztat.

Elképzeltem, hogy nézne ki, ha nálunk történe ne hasonlót.

...Telt ház az egyesben, elől egy erős harcol a kettesért, a kérdés: soroljon fel öt közel-, vagy középkeleti olajországot!

— Líbia, Algéria, Saud-Arábia, Kuwait, Irak.

— Kis jóindulattal Líbia közel-keletinek tekinthető, de Algéria helyett mondjon valami mást.

— Svájc.

— Ez sem jó, próbáljon még egyet.

— Irán.

— Remek, Megkapja a torpedót, ... izé, a kettes.

Közönség tapsol, és az emberben felmerül a kérdés, nem lenne „felítalát”, ha mi is a TV-ben vizsgáztánk?

PFEFFER

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem tanja

Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt

FELELŐS SZERKESZTŐ:

KINCSES GYÖRGY

Szerkesztőség: Budapest, IX., Dimitrov tér 1

Telefon: 185-850/135

Felelős kiadó: Csollány Ferenc

Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat

Készül a Szikra Lanyomdában